

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

23233

ŞİLE'DE TARİHSEL ARAŞTIRMA
VE
ÇEVRE KORUMASI

RÖLÖVE - RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mimar Tülay TEKER

İstanbul - 1992

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÖNSÖZ	IV
ÖZET	V
SUMMARY	VII
GİRİŞ	1
1. ŞİLE İLÇESİ GENEL DURUMU	3
1.1 FİZİKSEL VERİLER	3
1.1.1. YERİ	3
1.1.2. YÜZÖLÇÜMÜ	3
1.1.3. NÜFUSU	7
1.1.4. COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ	7
1.1.4.1. TOPOGRAFYA	7
1.1.4.2. AKARSULAR	8
1.1.4.3. BİTKİ ÖRTÜSÜ	8
1.1.5. JEOLojİK DURUM	10
1.1.6. YERALTI ZENGİNLİKLERİ	10
1.1.7. İKLİM	11
1.1.8. ULAŞIM	11
1.2. TARİHSEL GELİŞİM	12
1.3. SOSYAL YAPI	18
1.4. EKONOMİK YAPI	19
1.5. KÜLTÜREL YAPI	20

2.1. SİVİL MİMARİ	21
2.1.1. KONUTLAR	21
2.1.2. ÇEŞMELER	24
2.1.3. HAMAMLAR	24
2.1.4. OKULLAR	27
2.2. DİNİ MİMARİ	27
2.2.1. ŞAPELLER	27
2.2.2. CAMİLER	27
2.3. ASKERİ MİMARİ	28
3. YAPI KONUMLANMASINDAKİ ETKENLER	29
3.1. TOPOGRAFYA	29
3.2. ARSA BİÇİMİ	30
3.3. SOKAK DOKUSU	30
3.4. MANZARA - YÖN	30
4. YAPI BİÇİMLENİŞİ	31
4.1. PLAN TIPLERİ OLUŞUMU	31
4.2. KÜTLE BİÇİMLENİŞİ	33
4.3. CEPHE OLUŞUMU	34
4.4. YAPI ELEMANLARI	36
4.4.1. ÇIKMA TAŞIYICILARI	36
4.4.1.1. AHŞAP KONSOL KİRİŞLER	36
4.4.1.2. PAYANDALAR	38
4.4.2. KAPILAR	38
4.4.3. PENCERELER	41
4.4.4. AHŞAP CEPHE KAPLAMALARI	43
4.4.5. KAT SİLMELERİ	43

4.4.6. ÇATILAR	44
4.4.7. SAÇAKLAR	44
4.5. BAHÇE KAPILARI - DUVARLAR	44
4.6. YOL KAPLAMALARI	44
5. YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEME	47
5.1. AHŞAP YAPILAR	47
5.2. KARGİR YAPILAR	47
6. SONUÇ	48
6.1. ELE ALINAN BÖLGEDE BUGÜNKÜ DURUM	48
6.2. KORUMA ÖNERİLERİ	51
RESİMLER	55
NOTLAR	98
BİBLİYOGRAFYA	100
ÖZGEÇMİŞ	103

ÖNSÖZ

İstanbul, bünyesinde barındırdığı doğa, tarihsel yapı ve mimari üçlemesi ile nadir şehirlerden biridir. Her karış toprağında, bir uygarlık izi taşır. Şile de İstanbul içinde yerini almış, ona bu özelliklerini veren ilçelerden biridir. Bulunduğu coğrafi konum sebebi ile her dönemde önemli bir yerleşme alanı olmuştur. Zamanımıza kadar gelen bu eserler Şile'nin gelişimi ile yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığından, gerekli önlemlerin alınıp projelendirilmesi gerekmektedir.

Tez konusu olarak Şile'yi seçtiğimde bu şirin ilçeyle daha önce tanışma imkanım olduğu için sevinmişim.

Bu çalışmanın, belirli dönemlere ait tarihi yapıların ve mimari öğelerin tespit, analiz ve sınıflandırılma yapılması bakımından bilimsel bir çalışma olmasının yanı sıra Şile halkına, ilçelerini geliştirmede yardımcı olacağı inancındayım.

Bu çalışmalarını gerçekleştirirken en büyük yardımı tez yöneticim Sn. Dç. Dr. Reha GÜNAY'dan aldım. Tezimin yönlendirilmesinde ve sağlıklı bir sonuca ulaşmamda büyük yardımı olmuştur. Ayrıca ileriye gören, koruma tutkunu Belediye başkanı Sn. İhsan ÇAYIROĞLU ve Belediye çalışanlarına, emektar Şile halkına, tez çalışmalarım sırasında bana destek olan değerli aileme ve arkadaşlarıma burada teşekkür ederim.

Tülay TEKER (Mimar) , İstanbul 1992

Ö Z E T

Tezin giriş bölümünde konu olarak seçilen ŞİLE ilçesi tanıtılmıştır. İlçede, sivil mimarinin tarihi çok eskilere dayanmaktadır. İlk çağlardan günümüze kadar, Şile birçok medeniyeti topraklarında ağırlamıştır. Her medeniyet Şile'ye ayrı bir güzellik ve olgunluk kazandırmıştır. Şile'deki sivil mimari bu medeniyetlerin etkisi altında oluşmuştur ve bu medeniyetin izlerini taşır.

Çalışmanın devamında, bu eski dokunun tespiti ve yapılan incelemeler, rölöve ve yenileme projeleri açıklanmış, kullanılan malzeme ve teknoloji incelenmiştir.

Birinci bölümde ,Şilenin genel yapısı incelendi.Coğrafi, tarihsel özellikleri, sosyal, ekonomik ve kültürel yapıları araştırıldı.Burada amaç , tarihsel çevrenin oluşumuna etki eden faktörlerin belirtilmesidir.

2. bölümde eserlerin tespit ve analizleri ele alındı. Çalışma yapılırken yapı tek başına değil, çevresindeki yapılarla birlikte değerlendirildi. Yapıları, cinsleri, işlevlerine, mekansal ve çevresel öğelere göre değerlendirildi. Korunması gerekli yapılar ile 2. derecede önemli yapıların plan tipleri (tipolojisi) ve cephe oluşumlarına gidildi.

3.ve 4. Bölümde ,yapıların oluşumunu etkileyen topoğrafya, yön manzara gibi faktörler araştırıldı . Yapı biçimlenişinin ana öğeleri olan kütle biçimlenişi, yüzey mimarisi ve yapı elemanları tek tek analiz edilerek detaylandırıldı ve tabloları oluşturuldu.

5.Bölümde,yapılarda kullanılan malzeme ve yapım teknikleri araştırıldı. Ve bu çalışmaların ışığında, tarihsel çevreye ait restorasyon projelerine yer verildi. Bu proje çalışması küçük bir mahalle ölçeğinde ele alındı. Amaç, örnek proje ile tüm bölgede aynı ilkelerle hareket edilmesini sağlamaktır.

Sonuç olarak; Şile'de yapılacak koruma amaçlı imar planları ve projelerinin uygulamaya konulması gerektiği ve bu uygulama esnasında kullanıcı ve mimarın birlikte hareketinin önemi vurgulandı.

SUMMARY

Şile has hosted many civilizations since ancient times, maturing and gaining culture with each specific experience. Civil-vernacular architecture should be taken as a consequence of a rich and vivid historical process, stemming from its geographical situation.

Şile Town is dealt with in the introductory part.

In the first part: Examples of civil vernacular structures and buildings, namely houses, either of wood or masonry, fountains, mosques and bathing facilities are viewed, an inventory set up.

In the second part: The buildings are analyzed, not as a single piece of art but as an element composing a whole with their spatial and environmental qualities, structural and functional roles. A careful elimination is lead among them to determine the buildings to be preserved and plans of class 2 buildings assessed.

In the third and fourth parts: Factors affecting the design of buildings are dealt with; the massing, dimensions, seating and proportioning is examined, each of the elements forming physical apperances analyzed.

In the fifth part: Construction technology and materials used are analyzed. Highlighted by the process of work, restoration projects and drawings for re-uses of the existing

old buildings are performed.

This work was handled in a small settlement quarter. The main goal was to devise principles enabling a common practice on the subject.

As an outcome, it is propounded that development plans should be prepared in view of this thesis to overcome the erosion and devastation of historical-civil vernacular architecture and environment by propagation of modernist speculations especially in the last three decades in ŞİLE. A four sided cooperation between investor architect, builder and user is a must for success on the field.

GİRİŞ

Yurdumuz ilkçağlardan beri birçok medeniyete beşik olmuştur. Her medeniyet, bir iz, bir gelenek bırakmıştır. Tarihte çok farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış bir uygarlık beşiği İstanbul. Müslümanı, Hıristiyanı, Musevisi bu şehirde beraber yaşamış, birlikte ortak bir tarihi paylaşmışlardır.

Yaşanmış bir şehirdir İstanbul. Roma ve Atina kadar, belki de daha önemli bir uygarlık merkezi olmuştur.

Asya ile Avrupa'yı birleştiren, Avrupalıların yeni Roma, Constantinopolis dedikleri, coğrafyanın bu kadar mükemmel olduğu bir doğa harikası.

Bu eşsiz şehrin parçası olan Şile, İstanbul'un Anadolu yakasındaki en son durağı ve Karadeniz'le olan tek bağlantısıdır. Bir zamanların ticaret merkezi olan, üzerinde Cenovalıların, Bizanslıların, Osmanlıların yaşadığı tipik bir sahil kasabasıdır.

Kendine özgü mimarisi , meslek gurupları ve yaşam tarzıyla sevimli bir ilçedir.

Bu araştırmaya konu olarak ŞİLE'nin seçilmesinin nedeni, içinde tarihi ve doğal dokuyu bir arada bulundurmasıdır.

Amaç, bugüne kadar Şile'de oluşmuş olan tarihi dokunun belgelenmesi ve bugünkü fonksiyonu ile özgünlük durumunun tespit edilerek ilçedeki mimari mirasın korunmasında yapılacak çalışmalara baz olmasını sağlamaktır.

Bu çalışmalara, öncelikle tarihi yapıların ve yeni dokunun tespit ve analiz işlemleri hazırlanarak başlandı.

Daha sonra belli bir mahalle ele alınarak, bu bölgenin plan

ve cephe rölöveleri hazırlandı.Rölövelerde; orjinal ve sonradan ekleme bölümler analiz edildi.Mevcut dokunun mimari elemanları tespit edilerek ve tablolar halinde sınıflandırılarak, yapının önceki durumu hakkında restitüsyon çalışmaları yapıldı.

Bu tespit ve analizler, restorasyon projelerinin hazırlanmasında yardımcı oldu. Restorasyon projeleri; plan ve cephe düzeyinde oluşturularak, içinde yaşayan hane halkı ile birlikte fonksiyon verilip, güncel hayatta işlevler kazandırılmasına çalışıldı.

1. ŞİLE İLÇESİ GENEL DURUMU

1.1. FİZİKSEL VERİLER

1.1.1. YERİ

Şile ilçesi, İstanbul'un kuzeyinde yer alır. İlçenin doğusunda, Kocaeli'nin Kandıra ve Merkez ilçeleri, batısında Beykoz ilçesi, kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Gebze ilçesi yer alır. (1).

İstanbul'un Batı Karadeniz sahilinde, tarihi, sosyal, turistik yönden önemli bir ilçesidir. İstanbul'a uzaklığı 72 km dir.

Şile - Teke bucak merkezi 21 km, Şile - Ağva 40 km, Şile - Kandıra 87 km , Şile - Beykoz 76 km , Şile - Sakarya 133 km dir (2).

Şile, İstanbul'da ayrı bir yere sahiptir. Batıya doğru gelişen turizm, bu yörelerin iyice kalabalıklaşması ile, sessiz ve dinlenebileceği bir yer arayan insanlar, merkezden uzaklaşmaya ve yeni keşfedilen bu ilçeye doğru akın etmeye başladılar. Bu yüzden, Şile son yıllarda İstanbul turizminde önemli bir yer tutmaya başlamıştır.

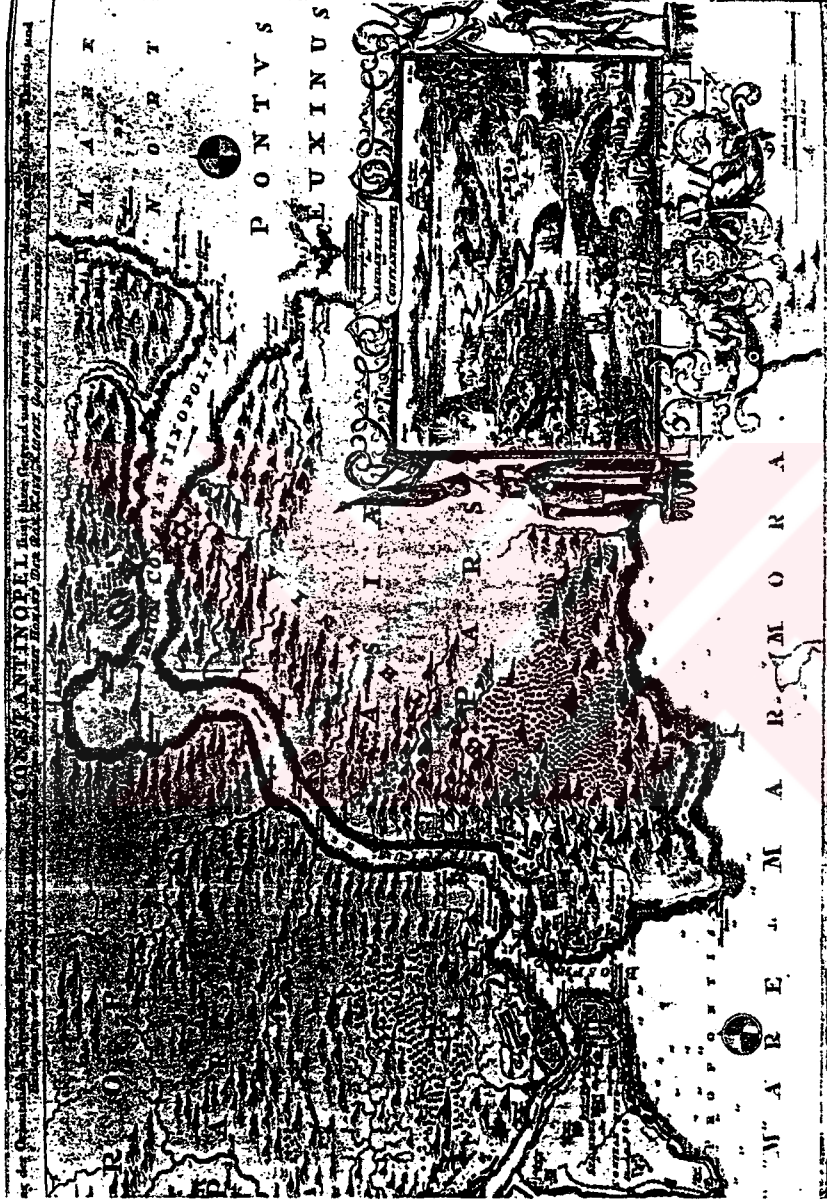
1.1.2. YÜZÖLÇÜMÜ

Şile ilçesinin yüzölçümü 736 km² dir (3).

1.1.3. NÜFUSU

Şile'nin nüfusu 1985 tarihli nüfus sayımına göre, 20.517 dir (4). Km² ye 29 kişi düşer.

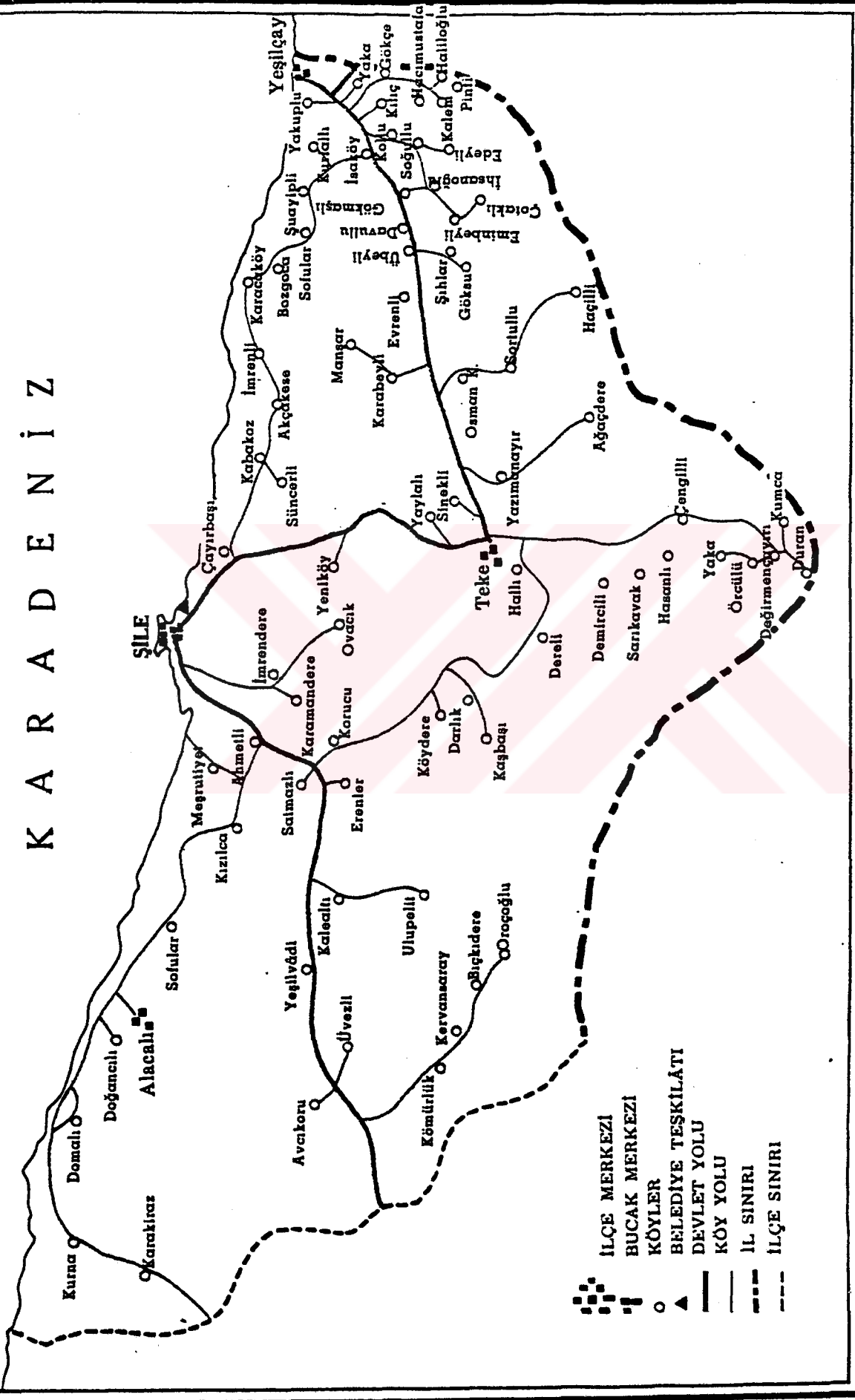
İlçenin 480 köylü ile birlikte 1980 Tarihli nüfusu 20.424 tür. Bu nüfusun 4882'si merkezde, 15.542'si bucak ve köy-

HARİTA: 17. YY DA İSTANBUL

KARADENİZ

ŞİLE

- İLÇE MERKEZİ
- BUCAK MERKEZİ
- KÖYLER
- ▲ BELEDİYE TEŞKİLATI
- DEVLET YOLU
- KÖY YOLU
- İL SINIRI
- İLÇE SINIRI

ŞİLE İLÇESİ HARİTASI

lerde yaşar. Merkez bucağına bağlı köylerinde 3949, Ağva bucağına bağlı köylerde 5500, Teke bucağına bağlı köylerde 2197, Yeşilvadi bucağına bağlı köylerde 3196 kişi yaşar(5).(1980 nüfus sayımı)

Şile nüfusunda, 1980 ile 1985 arasında çok fazla bir artış görülmektedir. Nedeni, iş olanaklarının olmayışı sonucunda, yerli halkın İstanbul'a göçüdür. Nüfus profili yaşlıdır. Genç nüfus azdır, çalışan ve üretici bir nüfus yoktur.

Kışın az olan ilçe nüfusu, yazın turizmin başlaması ile yoğunluğunun 2-3 misline kadar çıkar. Bu durum Şile'nin kendine yeterli olan olanaklarını zorlayarak, gelişmeye iteler. İşte bu sebeplerden dolayı, Şile ve Ağva merkezlerinde alt yapı ve turizm konaklama tesisleri gelişmiştir.

1.1.4. COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

1.1.4.1. TOPOGRAFYA

Şile ilçesinin topografyası, Karadeniz bölgesinin tipik topografyasına benzer.

Kıyıdan içeriye doğru girildiğinde yükseltilere, dik kayalıklara ve zaman zaman düzlüklere rastlanır.

Karadeniz dağları, batıya doğru alçalır ve Şile topraklarında basıklaşarak, 100m. yüksekliğinde serpinti dağları oluşturur (6). Güneye doğru inildiğinde ise, dağlar 300 m.'ye kadar çıkar. Dağlar arasında akan dereler, vadileri oluşturur ve denize döküldükleri noktalarda ovalar meydana gelir.Tarım, işte bu topraklarda yapılır.

Şile kıyıları genellikle hafif kıvrımlar halindedir.

Merkez ile Yeşilçay arasında küçük koylar vardır. Kıyı boyunca sarı ve ince kumlardan oluşan küçük kum tepecikleri görülür.

1.1.4.2. AKARSULAR

Şile toprakları üzerinde Yeşilçay, Göksu, Şile ve Kabakoz çayları yer alır. Şile ilçesinin en büyük akarsularından biri Şile çayıdır. Bir kolunu Gebze topraklarından alır, köylerden geçerek, Heciz deresi ile birleşir ve Kumbaba Plajından Karadeniz'e dökülür. Bu arada geçtiği bölgelerde verimli tarım alanları oluşturur (7).

Yeşilçay, kaynağını İzmit'in Kandıra ilçesinden alır. Yeşilçay'da denize dökülür. Sakin akışı olduğundan balıkçıların doğal barınağıdır. Yağışlı günlerde taşarak çevredeki alanları kumla kaplar.

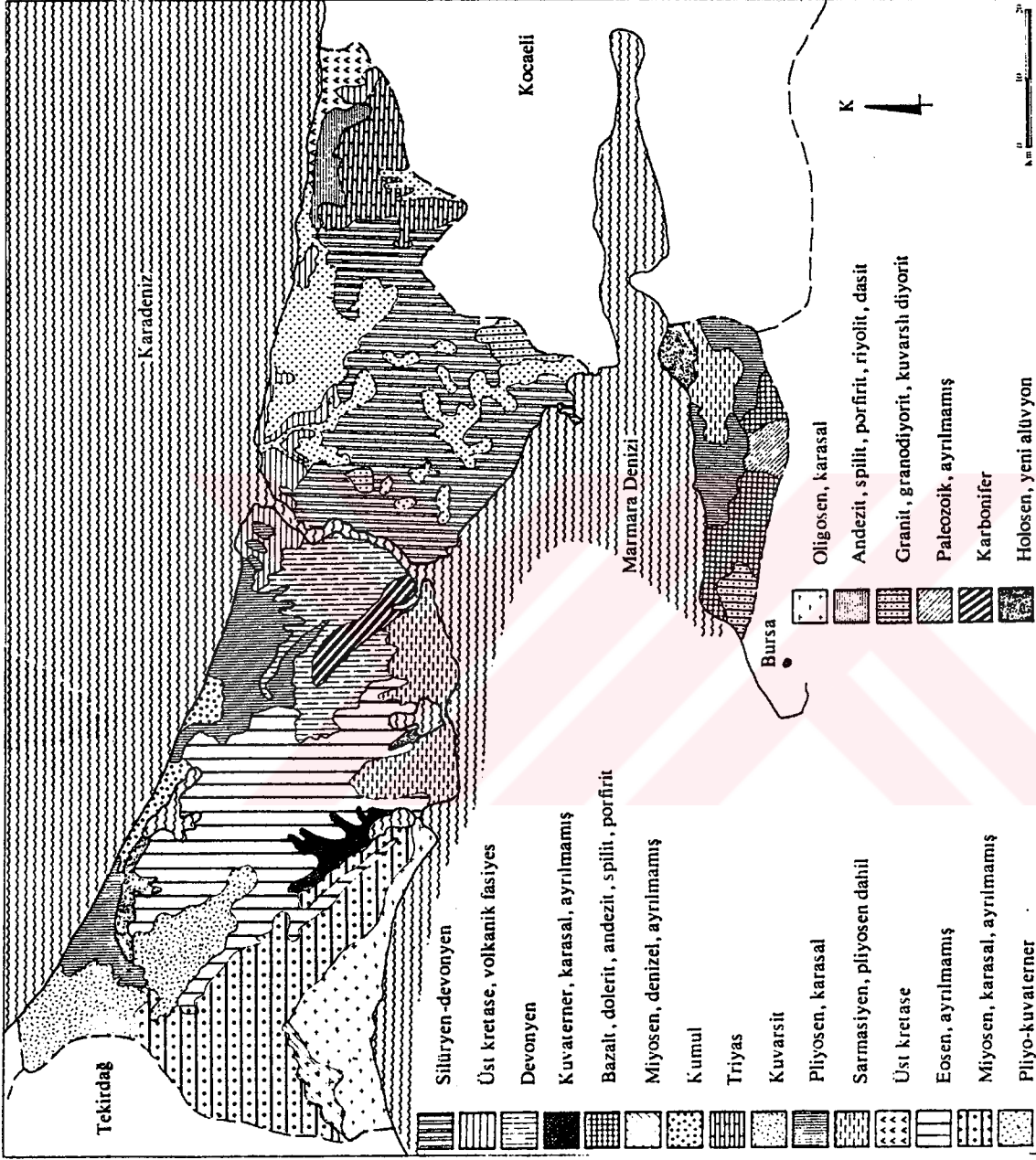
Göksu çayı, Şile topraklarından kaynağını alır. Akışı süratlidir. Tatlı su kefali barındırır.

Kabakoz çayının kaynağı Şile topraklarıdır. Süratli akışı Kabakoz köyünde yavaşlar ve buradan Karadeniz'e dökülür. Döküldüğü alanın düzlük olması nedeni ile tarım için oldukça elverişlidir.

1.1.4.3. BİTKİ ÖRTÜSÜ

Şile ilçesi, İstanbul'un en yeşil ilçelerinden biridir. Dağları tamamen ormanlarla kaplıdır. Sahil şeridi kumluktur, içerilere girildikçe sık ağaçlar başlar. Tabii bitki örtüsü, makidir.

İlçenin % 85'i orman ve orman arazisi ile kaplıdır. Ağaçların % 50'si meşe, % 20'si gürgen, % 10'u kestane, % 5'i çam ve diğer, % 15'i ise sedir, kayın, kızılâğaç ve ihlamur

HARİTA 4- İSTANBUL İLİ JEOLOJİ HARİTASI

ağaçları oluşturur (8).

Ormanlarda yetişen ördek, bıldırcın, çulluk, tavşan, domuz gibi hayvanlar nedeni ile avcılık sporu da yapılır. Ayrıca Şile'nin doğal bitki örtüsü arıcılığa çok uygundur.

1.1.5. JEOLJİK DURUM

İzmit körfezi ile Şile arasında, II. zamana ait triyas serileri bulunur ve genellikle alaca konglomeralar, kum taşları, şistler, dolomitler ve tabakalaşmış sileksli kalkerler bulunur(9).

İlçenin bulunduğu yer ve çevresinde eosen filisleri, Yeşilçay'a uzandıkça üst kretase tabakaları, eski volkanik fasiyes, güneyinde ise volkanik arazi (andezit), daha güneyde devon ve trias tabakaları vardır (10).

1.1.6. YERALTI ZENGİNLİKLERİ

Şile ilçesi sınırları içerisinde, Maden Tetkik Arama tarafından kil ve kuars kumu rezervleri tesbit edilmiştir. Kil yatakları çeşitli firmalarca işletilmektedir.

Şile'de çıkan kuars kumun toplam rezervi 200.000 ton, jeolojik rezervi 160.000 ton dur.

1960'lara kadar geçim kaynağı olan odun ve odun kömürü son yıllarda kaynakların tükenmesiyle bir durgunluk yaşamaktadır. Şile'de çıkan , linyit ve betonitin toplam rezervi ise 160.000 ton dur.

Çeşitli firmalarca işletilen bu madenler , Şile ekonomisi için büyük yarar sağlamaktadır.

Ancak yanlış uygulama sonucu, orman alanlarının bir bölümü

açık maden işletmeciliğinin etkisi altındadır. Ve bu durum orman alanlarına zarar vermektedir. Önlem alınması gerekir.

1.1.7. İKLİM

Şile ilçesi,coğrafi konum bakımından Marmara bölgesi içerisindedir.İklim tipi Karadeniz ikliminden çok Marmara iklimine benzer.Karadeniz iklim özelliğine göre yağışlar genelde sonbahar ve kış aylarında olur. Ancak Şile'de Eylül, Ekim aylarında yağış olmaz ve ısı yükselir.

İlçede yazları sıcak ve kurak, kışları yağışlı ve soğuk geçer.

Genelde hava güneşlidir. Mart, Nisan ayları, yağışlı ve sislidir.Soğuk kış fazla uzun sürmez. Genelde kış mevsiminde fazla yağış olmaz. Ortalama yağış miktarı 890 kg/cm² dir.

Şile'nin ikliminde etkin olan faktör rüzgardır. İlçe, Karayel,Yıldız ve Poyraz rüzgarlarının etkisi altındadır.Bu yüzden iklim biraz daha sert geçer.Rüzgar, özellikle kışın , denizde dalgalanmaya sebep olduğundan, Kefken ve Karaburun arası deniz araçları için tehlikeli bir bölge oluşturmaktadır (11).

1.1.8. ULAŞIM

Şile'nin İstanbul'a uzaklığı 72 km dir.Ancak yol çok virajlı ve bakımsız olduğundan özellikle yaz aylarında artan ihtiyaçlara hitap edememektedir. Otobüsle ulaşım 2 saat sürmektedir. Şile'nin diğer köyleri ile olan yol bağlantısı düzenlidir. Şile - Ağva arası 40 km ve Ağva - Kandıra yolunun 15 km 'si ilçe sınırları içinde ve asfaltdır. Şile - Beykoz arası 76 km dir.

Köy yollarının toplam uzunluğu 175 km olup, 110 km'si stablize, 65 km'si asfalttır.

Şile, doğusundaki Kandıra üzerinden, İzmit ve Adapazarı karayolu ile bağlanır.

Denizyolu ile ulaşım yalnızca özel olarak yapılabilir. maktadır.

Şile turistik yönden önemli bir ilçedir. İstanbul - Şile devlet yolu özellikle yaz aylarında, dar ve virajlı olması nedeni ile yeterli olmamaktadır. Bu yüzden yeni yol ihtiyacı belirmiş ve proje çalışmaları tamamlanarak yapımına 1990 yılında başlanmıştır. 31 milyar 776 milyon liraya ihale edilen 45 km uzunluğundaki yol tamamlandığında Şile - İstanbul arası 25 dakikaya inecektir. 10 m genişliğindeki yeni yolun 1993 yılında tamamlanması düşünülmektedir (13).

Ulaşımın bu şekilde çözüme kavuşturulması ile Şile hızlı bir yapılaşmaya doğru gidecektir. Bu da korunması gerekli yapıların ve doğal alanların geleceğini tehlikeye atacaktır. Bu nedenle dikkatli olmalı ve bilinçsiz yapılaşmaya izin verilmemelidir.

1.2. TARİHSEL GELİŞİM

Şile'nin hangi tarihte, kimler tarafından kurulduğu bilinmemekle birlikte, M.Ö VII. yy'da şimdiki tersanede körfezin bulunduğu yerde, bir balıkçı kasabası olarak kurulduğu tahmin edilmektedir (14).

Antik çağda ismi Philee olarak geçer (15). İsminin Yunanca'dan geldiği sanılmaktadır. Ve Yunancada Philee bir kır çiçeğinin adıdır. Bölgede bulunan küçük bir çiçekle buraya yerleşenler tarafından görülmüş ve bu yerleşme yeri bu isimle

anılmıştır. Şile'nin Aşil, Philee, Artane ve Kilia isimlerini aldığı sanılmaktadır.

Şile , çevresindeki bir çok yer Yunan kökenlidir. Ve genellikle, bu yerlerin özelliklerine göre bu isimler verilmiştir. İki çayın arasında bulunan Yeşilçay'ın eski adı Ağva idi. Yunancada anlamı " iki dere arası " demektir. Riva koyunun bulunduğu yer, sulu ve bataklık bir arazidir. Riva, Yunancada bataklık anlamına gelir.

Hititlerin Anadolu'ya yerleştiği devirlerde, Batı Anadolu topraklarını geçerek Sakarya, Kocaeli, İzmit ve Sapanca dolaylarına kadar ulaşan Frigler ve Bitinliler bu yörelere yerleşmişlerdir. M.Ö 74'te Bithynia Kralı IV.Nikomedes Filapator vasiyet ile ülkesini Romalılara bırakmıştır. Romalılar bölgede büyük imar faaliyetlerine girişmişlerdir. Hıristiyanlık İstanbul'a diğer bölgelerden erken girmiştir.

Roma İmparatoru Diokletian, M.Ö 305' te İzmit (Nikomedea)kentini başkent yapmak isteği ile bu kenti ve çevresini imara başlamıştır. Hıristiyanlığın yayılmasını engellemek için , Roma İmparatoru işkencelere başlamıştır. İşkenceden kaçan halk, ibadetlerini rahatça yapabilecekleri Kandıra ve Şile civarlarındaki kasabalara göç etmişlerdir. Göçmenler, Hıristiyanlığın gereklerini yerine getirebilmek için bu bölgedeki büyük mağaralardan yararlanmışlardır. Şile yakınlarındaki Sofular köyünde, deniz kıyısındaki mağara bu yerlerden biridir (16).

Şile, daha sonra Selçukluların eline geçmiş, ancak Haçlı ordusu tarafından geri alınmıştır. Osmanlı Padişahı, Orhan bey zamanına kadar da Bizanslıların elinde kalmıştır.

Orhan Gazi'nin kumandanlarından Akçakoca ile, civarındaki köy ve kasabaları Osmanlı topraklarına katmış, ancak Şile denizden kale ile çok iyi korunduğundan alınamamıştır. Yıldırım Beyazıd Bizanslı ortadan kaldırmaya karar verince, Timurtaş Paşanın oğlu Yahşi Bey komutasındaki orduyu, Şile üzerine göndermiştir. 1304 yılında Şile, Osmanlı topraklarına katılmıştır. Yahşi Bey daha sonra Bizans'a doğru ilerlemiş Boğaz kıyılarına dek gelerek Anadolu Hisarı'nın yapımına katkıda bulunmuştur (17).

Timur'un Doğu Anadolu'ya girmesi üzerine, Yıldırım Beyazıd Bizans'ı kuşatacak olan ordunun bir bölümünü alarak Timur'un üzerine yürür.

Bu durumdan istifade eden Bizans İmparatoru Manuel, Avrupa'dan gelen yardım kuvveti Fransız Mareşal Boucicaut ile birleşerek, Kocaeli Yarımadasındaki Osmanlı topraklarına saldırmışlar ve 1440 yılında Şile Kalesini alarak İzmit'e dek ilerlemişlerdir.

Yıldırım Beyazıd doğudan döndükten sonra Şile ve Kocaeli yarımadasını tekrar Osmanlı topraklarına katmış ve bu tarihten sonra bu bölgeler Osmanlıların elinde kalmıştır.

Orhan Bey ve Yıldırım Beyazıd bu bölgeye Türkmenleri yerleştirmişlerdir. Bu yüzden pek çok köy adını aşiretlerden almıştır. Çengilli Göçe, Gökmaslı gibi (18).

1865'te Meclis-i İdare-i Liva-yı Zaptiye'ye bağlanan Şile 1867 'de Beykoz ile birlikte anılmış, daha sonraları İstanbul'un ilçesi olmuştur (19). 1800'li yıllarda Türk ve Rumların beraber yaşadığı bir kasaba olan Şile, Khili (Dudak) olarak anılmaktadır. "Limanı yoktur ve burada yollarını şaşırان gemiler, burada çoğunlukla parçalanır.

Yakınında Boggaça Limanı ve Kalesi vardır. Ağva ve Akova çayları bu bölgeden geçmektedir. Arrianos, Koçburunun ağzında küçük gemilerin buldukları Ardenes ırmağı, yakınında Afrodite tapınağının bulunduğunu söylemiştir. Bu taraftaki dağlar alçak olduğundan güzel bir manzara oluşturmaktadır" (20).

1894 yılında QUINET'ye göre ŞİLE şöyle anlatılmaktadır: Bu küçük Karadeniz bölgesine yaklaşırken kayalık manzaraların en etkileyicisi ile karşılaşacaksınız. Bir kayanın üzerinde bulunan kale vardır (21). Kitaba göre Şile nüfusu 1894'lerde 19750 kişidir. 84 köyü vardır. Dağılımı şöyledir: (21)

	Erkek	Kadın	Toplam
Müslüman.....	7600	7200	14800
Bulgar	800	150	950
Yunan(Ortodox)...	1648	1552	3200
Ermeni.....	400	400	800

GENEL TOPLAM	10429	9302	19750

Şile'de o dönemlerde, ticaret çok aktiftir. Orman ürünleri ve avcılık yapılmaktadır.

Şile'de yine Quinet'ye göre, 161 okul bulunmaktadır. Bunların dağılımı şöyledir.

	Öğretim derecesi	Okul	Öğrenci	
			erkek	kız
Müslüman	1 Medrese(Şile'de)	1	10	-
	1 Lise (Şile'de)	1	50	-
	87 İlkokul (Şile ve 84 köyde)	87	1700	100
Yunan	2 Ortaokul(Şile'de)	2	50	20
	1 İlkokul	1	150	-
	1 İlkokul	1	-	120
	2 İlkokul	2	120	100
	41 okul 30 diğer köyde	41	630	230
Ermeni	25 ilkokul 15 köyde	25	150	100
	TOPLAM	161	2860	670

Şile, I.Dünya Savaşı'na kadar 500 yıl Türklerin yönetimi-
minde kalmıştır. I.Dünya Savaşı sonunda yenilen Osmanlı Devleti
1918' de Mondros Mütarekesini imzalamış ve Şile de boğazlar ile
birlikte İngilizlerin denetimine bırakılmıştır (22).

Şile'yi Yunanistan'a katmak için çalışmışlar ve çeteler
kurarak halka işkence etmişlerdir. Daha sonra 7 Ekim 1922'de III.
Kolordu Süvari Birliği, Şile'yi İngilizlerden ve Yunanlılardan
geri almıştır(23).

Görüldüğü gibi Şile, yaklaşık 2600 yıl boyunca çeşitli
medeniyetler yaşamış, her dönemde adına şiirler yazılacak kadar
önem verilmiş bir merkez olmuştur.

KİLE'ye Eflaq ucına cıqdılar
Bulduyi eli yaquban yıqdılar
Görđi bunlar geldügin kafir meger
Od yaqup bir birine eder haber

ŞİLE'ye Eflak bölgesinden geldiler
Buldukları herşeyi yakıp yıktılar
Halk düşmanların geldiğini görür
Ateş yakıp haberi duyururlar

Köylerini cümle oda yaqdılar
KİLİ'yi hem nice qal'e yıqdılar
Pes esir ü mal o bi-hadd aldılar
Gemiye cümle qelüben toldiler

Köylerini ateşe verdiler
ŞİLE ve zenginliklerini ateşe verdiler
Sonra esirlerini yanlarına aldılar
Gemilerine doldular(24).

1.3. SOSYAL YAPI

Şile , nüfusu az , fakat dağınık bir yerleşim düzeni içindedir. Ancak kasaba halkı ile köy halkı arasında sosyal açıdan büyük farklar yoktur. Köy halkı , daha çok ormana bağlıdır. Anadolu orman köylerinin tipik özellikleri görülür. Orman dışındaki iş ve emeğini buğday ekimi için harcar.

Kasaba halkının geçim kaynağı ise balıkçılık ve ticarettir. Kışın balıkçılıkla uğraşan halk , yazın evlerini pansiyon olarak kullanarak geçinir.

İlçede kahve ve bakkalların çokluğu dikkat çekicidir. Eğlence yeri azdır.

Halkının balıkçılıkla uğraşmasına rağmen , balıkların stok edilebileceği bir soğuk depo yoktur. Bu da balıkçılığının gelişmesine bir engeldir.

Geleneksel aile yapısına sahip olan Şile halkının, turizmin de etkisiyle hoşgörüsü artmıştır.

Bu bölgeye ilk yerleşenler Türkmen'lerdir. Daha sonra uzun yıllar yabancı egemenliği altında kaldıklarından , çok fazla özellik taşıyan gelenek ve göreneğe sahip değildirlen.

1890 başlarında Şile'de nüfusun dinsel ve etnik değerlendirilmesi şöyleydi : Müslüman 14800 , Bulgar Çerkez 950, Rum Ortodoks 3200 , Ermeni Gregoryen 800 olmak üzere toplam 19750 kişiydi(25).

Bu değişik toplumların hepsi, o dönemde birlikte yaşamışlardır. Birbirleriyle etkileşim altında kalmışlar, gelenek ve göreneklerini, sanatlarını birlikte yürütmüşlerdir.

1.4. EKONOMİK YAPISI

Şile ilçesinin ekonomisi, öncelikle ormana bağlıdır. %95'i ormanlarla kaplı olduğundan, halkın geçim kaynağı bu yöndedir. Halk, büyük ölçüde ziraat ile de uğraşır. Buğday , mısır , baklagiller , meyve ve sebzeçilik , bağcılık ve zeytincilik yapılmaktadır. Karadeniz bölgesinde olması dolayısıyla fındık ekimi için girişimlerde bulunulmuş ancak , yetiştirmede başarı sağlanamamıştır.

İlçede, koyun, keçi, sığır, manda beslenir. Süt, yoğurt, peynir , yağ üretilir ve arıcılık bir diğer önemli geçim kaynağıdır. İklim özelliği doğal bitki örtüsü sebebiyle arıcılık için önemli bir bölgedir. Gerekli teşvik ve destek ile geliştirilebilir.

Balıkçılık konusu ise , ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. İstanbul'un önemli ve tek balıkçılık merkezlerinden biri olmasına karşın , gerekli önem verilmemiştir.

İlçenin kalkınmasında , turizmin yanısıra , balıkçılık, hayvancılık , arıcılık ve ziraat önemli yer tutmaktadır. Bunlar desteklenir ve teşvik edilirse , ilçeden İstanbul'a göç durdurulur ve gelişmesi sağlanır.

Quinet , 1890 başlarında Şile'yi İstanbul'un 9 ilçesinden biri olarak göstermektedir.

Bu da Şile'nin İstanbul için tarihin her döneminde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

1.5. KÜLTÜREL YAPISI

Şile ilçesinin kültür yapısının gelişiminde , turizmin önemli payı olmuştur. İlçenin , özellikle son yıllarda İstanbul ili ile devamlı etkileşim içinde olması yararlı adımların atılmasına neden olmuştur.

Şile ilçesinde okuma yazma oranı % 96 dır . İlçede 56 ilkokul , 2 ortaokul , 1 lise bulunmaktadır(26).

Ayrıca 1965 yılında açılmış olan bir Halk Eğitim Merkezi bulunmaktadır. Merkezin amacı ; okuma-yazma , el sanatları , biçki dikiş, nakış kursları, el sanatları, faaliyetlerini yürütmek, Şile'nin en önemli özelliği Şile bezinin yaşamasını sağlamaktır. Şile bezi Türkiye'nin önemli el dokumacılık türlerinden biridir. Şile'de evdeki el tezgahlarında dokunan Şile bezi, yörenin özel desenleriyle bezenerek nadide eserler elde edilir.

Şile Köyleri Kalkındırma Kooperatifi ve Milli Eğitim Bakanlığı, köylerde merkezler kurarak, Şile bezi üretimiyle birlikte modern yöntemleri yaygınlaştırmaya ve desenlerin orjinalliğini muhafaza etmeye çalışmaktadır.

Başta , Amerika , İsviçre , Almanya olmak üzere çeşitli ülkelere ihraç edilmektedir(27).

Şile belediyesinin her yıl düzenlediği geleneksel "ŞİLE BEZİ FESTİVALİ " en önemli kültürel faaliyetlerden biridir. İlçenin Temmuz ayında , turizm faaliyetlerinin en yoğun olduğu dönemde , böyle kültürel bir şenliğin önemi büyüktür. Festival kapsamı içinde, müzik, tiyatro, serginin dışında A.K.M.'de Şile bezinin tanıtıldığı defileler, ilçenin özellikleri ve ihtiyaçları ile ilgili seminerler yapılmaktadır.

İstanbul'un bu şirin ilçesi , gerekli ilgi ve projelerle bir turizm ve kültür merkezi haline gelebilir.Ancak bu el değmemiş ve henüz bozulmamış ilçe , son yıllarda müthiş bir betonlaşmaya tanık olmaktadır. 100 yıllık ahşap evlerin sessizliği , bu beton canavarlarla bozulmaktadır. Geleneksel kültürün devamı için bilinçli projelendirme ve kültürel faaliyetlerin devamlılığı gereklidir.

2.1.SİVİL MİMARİ

2.1.1. KONUTLAR

Şile, sivil mimarlığında, ahşap konutların önemli bir yeri vardır. Osmanlı zamanında ilçeye Türkistan'dan getirilen Türkler yerleştirilmişti. Daha önceleri burada yaşamakta olan yerli halk (Bizans ve Rumlar) ile Türkler Kurtuluş Savaşına kadar beraber yaşamışlardır. Bu ortak yaşamda , birbirlerinin adetlerine ve ibadetlerine saygı duymuşlardır.

I.Dünya savaşı sırasında İngilizlerle ortak hareket eden Rumlar , Şile'yi Yunanistan'a kazandırmak için faaliyetlere başlamışlardır. Kurtuluş Savaşı sonunda yenilen İngiliz ve Yunanlılar, kaçarken Şile'yi ve yol üzerindeki herşeyi yıkmışlardır (28). Bu nedenle Şilede Bizans dönemine ait konut kilise v.b tarihi eser kalmamıştır. Şu anda Şile'de kalan Bizans döneminin eserleri sayılıdır. (Bunlardan biri Ocaklı Ada'daki kale ile içindeki şapeldir. O da son derece bakımsızdır ve tahrip edilmiştir. Acil olarak projelendirmeye ve restorasyona girilmelidir . Şile'de Osmanlı devrinden kalan ahşap konutlar,kendi özel uslubu ile dikkat çekmektedir.

Tipik Türk evinin en önemli özelliği , büyük sadeliği ve dekorasyonudur. Şile'deki ahşap konutların , İstanbul'daki konutlardan daha sade olduğu açıkça görülmektedir. Süslemeleri daha azdır. Ancak plan tipi özde aynıdır. Ortada sofa, etrafını çeviren odalar, üst katta sofa denilen mekan ile yatak odaları. Sokağa doğru yönelmiş cumbalar, sanki sokağa hakim imajı verirler.

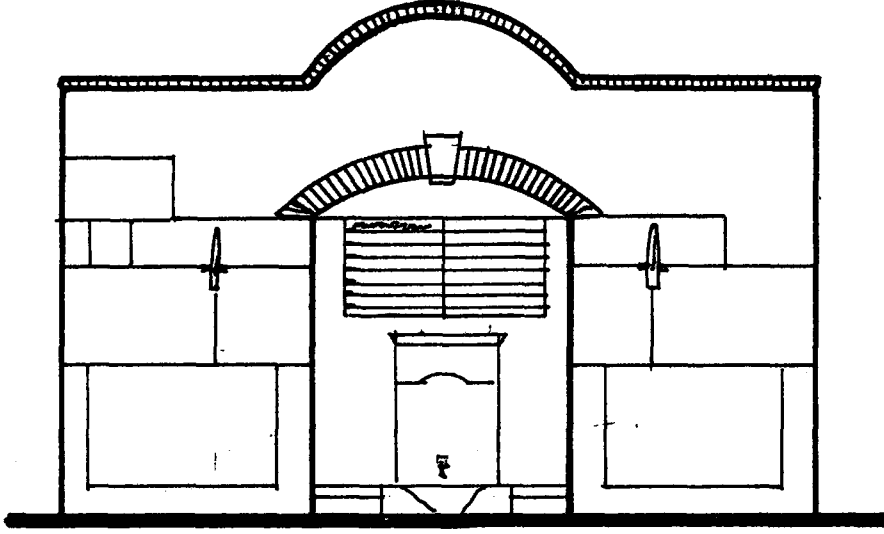
Şile'de incelenmek üzere alınan bölge, Şile - Ağva yolu ile liman arasında kalan bölgedir. Bu bölgede Osmanlı dönemi izlerini taşıyan ahşap ve kargir yapılar vardır. Çoğunlukla yıpranmış olan bu yapılar fazla bir onarım görmemişler ve kendi hallerine bırakılmışlardır.

Bazılarına, cephede yer yer onarım yapılmıştır. İçeride ise, oturulan kısımlarda tamirat ve düzeltme işlemleri yapılmış, kullanılmayan bölümler zamana bırakılmıştır.

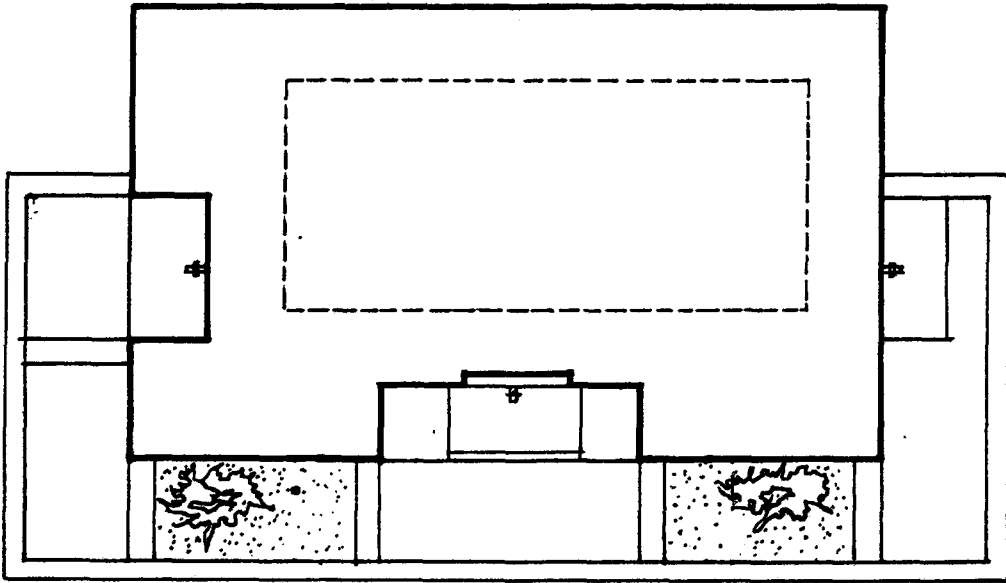
Yeni yapılan B.A yapılardan bazıları, (Özellikle Üsküdar caddesine cephesi olanlar) gabariyi muhafaza ederek , yanındaki yapılara saygılı ; bazılarıda (Şile - Ağva yoluna cepheli) adeta 7-8 katlı gökdelen imajı yaratırlar. Bu da şu anda Şile için, özel bir imar durumunun henüz çıkmamasından kaynaklanmaktadır.

Üsküdar caddesinde yapılan tesbitlerde, ahşap ve kargir konutların cephe ve strüktür durumunun bakımsız olduğu görülmektedir. Koruma çalışması yapmak üzere seçilen pilot bölge Üsküdar caddesiyle, Camcı sokak ve Çarşı Camiiden Ağva yoluna kadar uzanır. Bu bölgede bulunan yapıların plan ve cephe rölöveleri alınarak , restorasyon çalışmaları yapılmıştır. Sokağın genel imajı, bakımsız bir halde olmasıdır. Ancak

TABLO 1 _ MISIRLI HATİCE HANIM ÇEŞMESİ RÖLÖVESİ

ÖN CEPHE RÖLÖVESİ Ö:1/50

PLAN RÖLÖVESİ Ö:1/50

gerek plan tipi, gerekse oluşumu dolayısı ile ilginç bir mahalledir . Tipik Anadolu mahalleleri gibi , yürürken kıvrılan sokakları , küçük mahalleleri ile her an süprizlerle dolu bir bölgedir.

2.1.2. ÇEŞMELER

Üsküdar caddesi üzerinde 2 tane çeşme bulunmaktadır.

Osmanlı dönemine aittir.

Hanım Suyu Çeşmesi:

Üsküdar Caddesi ile Ihlamur Caddesinin köşesindedir (Resim 10). Osmanlılar zamanında Mısırlı Hatice Hanım tarafın dan vakıf olarak yaptırılmıştır. Tatlı bir içme suyu vardır. Arkasında haznesi bulunmaktadır. Çeşmenin üzerindeki eski yazı ile yazılmış mermer kitabeden , Rumi 1287 (Miladi 1871) tarihli olduğu anlaşılmaktadır (29).Yapı malzemesi taştır. Çeşme halen kullanılır durumdadır. Tablo 1'de plan ve cephe rölövesi yer almaktadır.

2.1.3. HAMAMLAR

Şilede bir Osmanlı hamamı ve kayıtlara göre bir Bizans hamamı mevcuttur.

Kızlar Hamamı

Şehrin liman bölümünde ve güneydoğu tarafında kalıntılara rastlanmıştır. Şimdiki Feneryolu Caddesi ile Ihlamur Caddesi arasındaki yerdedir. Şu anda kazı çalışmaları halen devam etmektedir.

Eski Hamam

Şehrin merkezinde ve Hamamdere mahallesindedir. Osmanlı dönemi hamamıdır. Hamam , bugün harap haldedir. Şile - Ağva yolu yapılırken belediye dozerlerinin hamamın arka kısmının bir bölü - münü yıktığı çevre sakinleri tarafından görülmüştür.

Hamam iki bölümden oluşur. Birinci bölüm olan soğukluk kısmı , ahşap olduğundan , tamamen yıkılmıştır. Bugün , bu bölüm toprakla ve yabancı otlarla dolmuştur. İkinci bölüm olan sıcaklık kısmı ise üç oda ve tuvaletten oluşmuştur. Hamamın içine girildiğinde yerdeki döşeme ve mazgalların kırılmış olduğu görülmektedir. Zaman içinde, Şile halkı hamamın içindeki mermerleri , kurnaları ve muslukları tek tek söküp götürmüşlerdir. Bu yüzden hamam çok zarar görmüştür. Sıcaklığa girişin sağ tarafında , yıkanma bölümü vardır.

Bu bölüm Bursa kemeri ile ayrılmıştır. Girişin üzeri kubbe ile örtülmüştür ve küçük pencereleri vardır. Sol tarafta küçük tuvalet ve yanında küçük bir yıkanma odası bulunmaktadır. Arka taraftaki iki odaya sivri bir kemerle geçilir. Sağ ve solda birer oda bulunur. Burada mermer kurnalar ve küçük nişler bulunmaktadır. Nişlerin önünde , kurnalar olduğu sanılmaktadır. Hamam ,taş ve tuğladan inşa edilmiştir. İç tarafı, horasan harcı ile sıvanmış ve boyanmıştır.

Süslemeler ve kullanılan renkler bazı yerlerde görülmektedir. Ancak rutubet dolayısı ile ve yapının içinden çıkan incir ağacının yaptığı tahribatla , sıvalar ve süslemelerin çoğu dökülmüştür. Yan cephede Osmanlı örgü tekniğine rastlanmaktadır. Bir sıra taş, bir sıra tuğla örgü sistemi kullanılmıştır. İki derin çatlak , cepheyi boydan boya izlemektedir. Arka bölümün yarısı

yıkılmıştır. Çatı tamamen harap olmuş ve yabancı otlar kaplanmıştır. Hamamın tam önünde Şile -Ağva yolunun istinat duvarı başlamaktadır. Tablo 2'de Eski Hamam'ın plan rölövesi görülmektedir. Resim 12-22 arası Eski Hamama ait görünüşlerdir.

2.1.4. OKULLAR

Üsküdar Caddesinin , limana indiği yerde , Osmanlı devri yapısı olan kargir bir yapı bulunmaktadır. Bugün Demirtaşpaşa ilkokulu adıyla anılan yapı, Osmanlı döneminin izlerini taşıyan 1 sıra taş, 1 sıra tuğla örgü sistemi ile örülmüştür. Bugün hala bakımlı ve ayaktadır.

2.2. DİNİ MİMARİ

Şile'de dini mimari yapıları olarak, Osmanlı dönemine ait camiler ile, ilk Hıristiyan dönemine ait mağara şapellerine rastlanmaktadır.

2.2.1 ŞAPELLER

Sofular köyünde bulunan bir mağarada , Romalılar döneminde İmparatorun zulmünden kaçan Hıristiyanların sığındığı, ibadetlerini yaptığı küçük bir şapel bulunmuştur. Mağaranın içinde kayalardan oyularak oluşturulmuş, papaz kürsüsü, kutsal su havuzu ve merdivenler vardır. Heciz kalesi ile bir yeraltı yolu ile birleştiği rivayet edilir.

2.2.2. CAMİLER

Şile'de Osmanlı dönemine ait camiler bulunmaktadır.

GÜNANİ CAMİİ

Son Osmanlı Dönemine aittir . Belediye binasının karşısında yer alır. Şu anda kullanılmamaktadır. Çeşitli dönemlerde ,restorasyon görmüştür.(Resim 9)

ÇARŞI CAMİİ

Ahşap camilere bir örnektir 9.00 x 13.00 m dikdörtgen mekandan oluşur. Girişte sağ tarafta minaresi bulunmaktadır. Tam karşıda mihrabı bulunmaktadır. Çatısı ahşaptır. Şu anda ibadete açık durumdadır. (Resim 23)

2.3. ASKERİ MİMARİ

HECİZ KALESİ

Üsküdar - Şile yolu üzeridedir. Bazı kuleleri hala mevcuttur. Kale, Anadolu'dan gelecek akınlara karşı korunmak amacıyla vadiye yapılmıştır. Bir zamanlar etrafının denizle kaplı olduğu, kaledeki kancalardan anlaşılmaktadır.

SARIKAVAK KALESİ

Sarıkaya köyü yakınında bir Bizans yapısıdır. Bugün yıkılmış durumdadır. Heciz Kalesi gibi vadinin yamacında kurulmuştur.

TEKSEN HİSARI

Diğer kaleler gibi savunma amacıyla vadide kurulmuştur. Bizans dönemine aittir. Küçük bir barajı vardır.

ŞİLE FENERİ

1858 tarihinde Fransızlar tarafından yaptırılmıştır. Boğazdan Kırım savaşına giden gemilere yollarını kolaylıkla bulmaları amacıyla yaptırılmıştır. Şu anda, yine fener olarak kullanılmaktadır. Fener içindeki gaz lambaları o dönemin özelliklerini taşır.

TAHLİSİYE BİNASI

1850 yılında İngilizler tarafından yaptırılmıştır. Cumhuriyetten sonra İngilizlerden satın alınarak Türk Denizcilik Bankasına devredilmiştir.

3. YAPI KONUMLANMASINDAKİ ETKENLER

3.1 TOPOGRAFYA

Şile'de yapı konumlanmasında en önemli etkenlerden biri topografyadır. Şile , ilk kurulduğu dönemlerden bu yana tepeye yerleştirilmiş ve eğimden yararlanılmıştır.

Üsküdar caddesinin , 2 tarafındaki evler , bitişik nizamda sıralanmışlardır . Sahil tarafındaki yapılar arasındaki aralıklardan kumsalı ve Karadenizi görmek mümkündür . Bu aralıklardan, merdivenle kumsala ulaşılmaktadır. Kara tarafında ise sokaklar ayrılarak küçük meydanlar ve mahalleler oluşturulmaktadır.

Cadde üzerinde 2 - 3 katlı görülen ahşap ve kargir yapılar, sahil tarafına bakıldığında ise 5-6 kat yüksekliğinde yapılarla karşılaşılır. Ahşabın strüktürel açıdan nasıl kullanıldığına en güzel örnektir.

Konumlanmada , eğime önem verilmiştir. Bodrum katların çoğu eğimden dolayı açığa çıkmış ve gün ışığından direkt olarak yararlanılmıştır.

3.2. ARSA BİÇİMİ

Şile topografyası gereği eğimli bir yapıya sahiptir. Bu nedenle arsa biçimleri, denize doğru uzanan arka bahçenin egemen olduğu bir yapıdadır. Fakat sokakla da iletişimini kesmeyen yapılar hem sokağa çıkmalarla yönlendirilmiş, hem de arka bahçe

kullanımı artırılarak manzaradan yararlanma sağlanmıştır.

Deniz tarafında yerleşim tipi bu yönde gelişirken, kara tarafında ise yine aynı temel prensipler geçerlidir.

Dolayısıyla arsa biçimleri eğime dik doğrultuda uzanan bir form oluşturmuştur.

3.3. SOKAK DOKUSU

Yapı konumlanmasında, sokak dokusu oluşumu da etkendir. Arazinin durumuna göre oluşan yaya yolları beraberinde yapı yerleşimi kurallarını da getirmektedir. Organik oluşumlu sokak dokusu ve birbirine doğru uzanan çıkmalı ahşap mimari, Şile sivil mimarlığının , o da tipik Türk mimarisinin özüdür.

3.4. MANZARA YÖN

Bütün sahil kasabalarında olduğu gibi , Şile mimarisinde yerleşimde manzara etken olmuştur. Ön cephenin sahile doğru yönlenerak tüm manzarayı alabilecek şekilde konumlandırılması, ancak sahilin kenarındaki arazilerde ve düzlüklerde mümkün olmuştur . Şile'nin arka taraflarında ise , meydan oluşumu ön plana çıkmış ve yapılar bu meydana doğru yönlendirilmiştir.

Manzaradan yararlanmanın bir diğer şekli de cumbalardır. Cumbalar ile sokağa, meydana veya manzaraya hakimiyet olayı daha kuvvetli olmaktadır.

Ancak, günümüzün yapılaşmasında çok katlı betonarme yapılarla, ne eğimin ne de manzaranın etkisi kalmıştır. Konumlandırma önemli olan tek şey , arsanın izin verdiği ölçüde çok inşaat yapabilmek olmuştur.

4. YAPI BIÇİMLENİŞİ

4.1. PLAN TIPLERİ OLUŞUMU

Şile'de koruma amacıyla ele alınan bölgede yapılan çalışmalar neticesinde, rölöveler alınmış ve belli başlı plan tipleri oluşturulmuştur. (Tablo 3)

İncelenen bölge, Şile - Ağva yolu ile Üsküdar Caddesi arasında kalan bölgedir. Bu bölgede Osmanlı Dönemi izlerini taşıyan ahşap ve kargir yapılar vardır. Bu yapılar, zamanın, tabiatın ve insanın etkisiyle büyük tahribata uğramışlar ve yıpranmışlardır. Bazı yapılara, geçici müdahalelerle yer yer onarımlar yapılmıştır. Konutların içinde kullanılan bölümler onarılmış, diğer bölümler zamana ve kurtların, böceklerin tahribatına bırakılmıştır.

Yapılan tespitlerde, ahşap ve kargir konutların cephe ve strüktürünün bozulmuş olduğu görülmektedir.

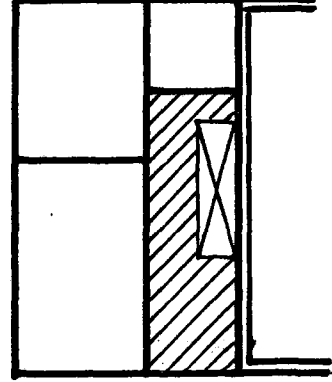
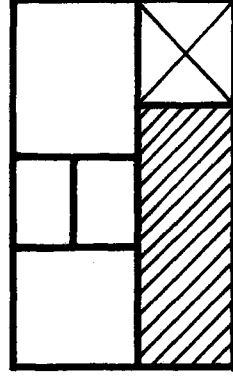
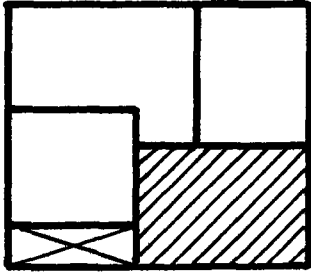
Koruma çalışması yapmak üzere seçilen pilot bölge, Üsküdar Caddesiyle ,Camcı sokak ve Çarşı Camiinden, Ağva yoluna kadar uzanır. Bu bölgede bulunan yapıların plan ve cephe rölöveleri alınmıştır. Plan tipolojisi olarak en çok karşılaştığımız Türk evi modeli karnıyarıktır.

Zemin katta yapıya ilk girildiğinde sofa ile karşılaşılır. Bir merdivenle üst kata ulaşılır. Sofaya doğru açılan oda kapıları, mutfak ve banyo vardır. Merdivenden yukarı çıkıldığında yine sofa ve bu ortak mekana açılan yatak odaları ile banyo bulunmaktadır. Sofa veya ön cephedeki odalar, cumba ile zarif bir şekilde sokağa doğru uzanmaktadır.

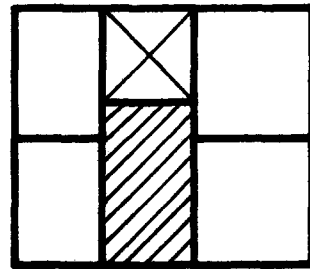
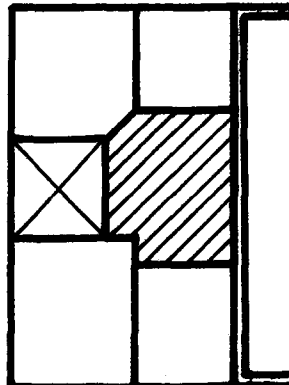
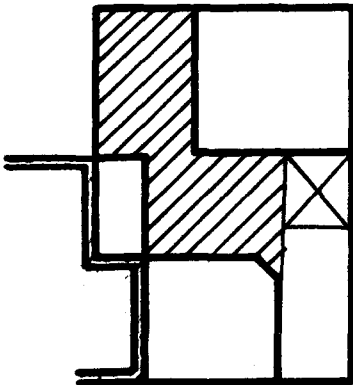
Zemin katta ön cepheye bakan sofa bulunur. Sofada üst kata çıkış merdiveni, ve bu mekana açılan oda kapıları, mutfak bulunmakta-

TABLO 3.PLAN TIPLERİ

DIŞ SOFALI

İÇ SOFALI

SOFA
MERDİVEN

ılır. Üst kata çıkıldığında ortak mekan sofa ve bu mekana açılan odalar ve banyo bulunmaktadır. Bu plan tipinde esas, sofadan mekanlara geçiştir. Ortada bir sofa ve çevresinde odalar yer almaktadır.

Şile de çokça rastlanılan bir tip te ikiz evlerdir. Karniyarık tipi oluşumundan hareketle giriş aksında bir sofa, tuvalet mekanı ve yan tarafta merdiven ile sofaya açılan odalar, yer almaktadır. Simetrik planlama anlayışı ile tasarlanmış bu ikiz evlerde cephe oluşumu da simetrik anlayışa göre oluşturulmuştur. Tipik Türk evi plan tipleri oluşumunun hakim olduğu görülmektedir. Sadelik ve mütevazi ile detaylarda ve fonksiyondaki incelik Türk evinin ana temasıdır.

4.2. KÜTLE BİÇİMLENİŞİ

Cephede etki olarak ilk göze çarpan kütle çıkmalardır. Sadece estetik değil, aynı zamanda fonksiyonel endişelerle oluşturulmuştur. İster düz bir sokak sırası olsun, isterse organik oluşumlu sokaklar, tipik Türk evinin klasik çıkma düzenleri ile aranılan, anıtsal etkidir. Şile'deki çıkma uygulamaları, hem bu etkiyi arttırmak hem de fonksiyon amacıyla oluşturulmuştur.

Simetri etkisi ağır basan , denge unsurları kurulan oranlar , çıkma prensibini ortaya koyarlar. Plan düzeyinde çıkma yerleşimi daha çok yan çıkma ve 2 yan çıkma şeklindedir. En çok uygulanan çıkma dikdörtgen çıkmadır. Az sayıda çokgen çıkmalara da rastlanır. Cephede estetik arayışla olduğu kadar sokağa yönelme amacında gören çokgen çıkmalar klasik Türk evinin zevkini yansıtırılar.

Sokağa veya manzaraya yönelmek amacı ile yapılmış düzeltme çıkmalarının sayısı oldukça azdır. Genelde ya köşe noktalarında yada organik sokak oluşumlarında kullanılmıştır. 2 yanı çıkmalarda orta bölüm bazen balkonla birleştirilmiştir. Aranılan etki saçak, çatı, pencere, balkon, payanda ve kapı düzenlemesi ile oluşturulmuştur. Kütle oluşumunda şeffaflık ve doluluk oranları son derece iyi kullanılmıştır.

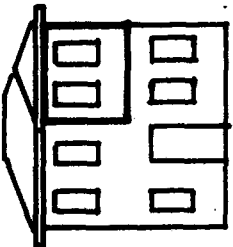
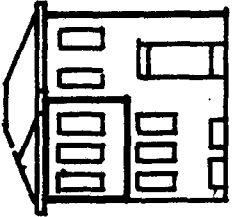
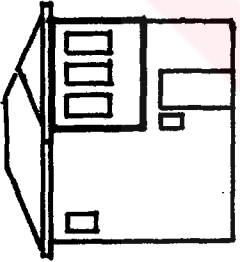
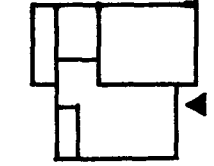
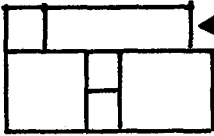
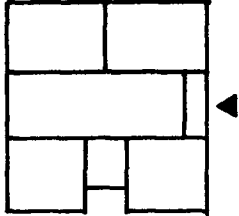

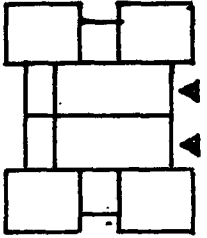
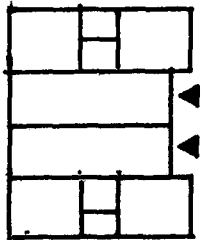
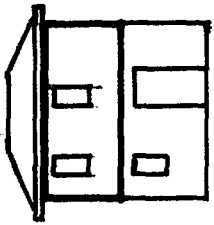
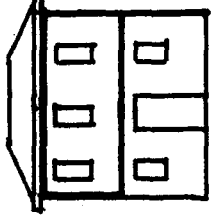
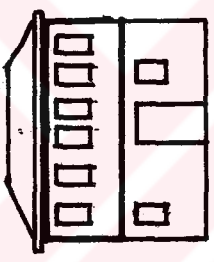
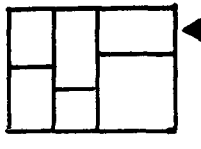
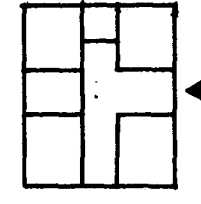
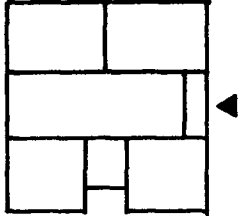

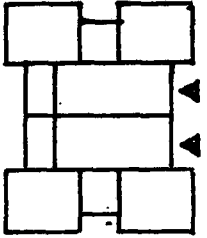
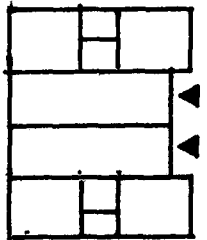
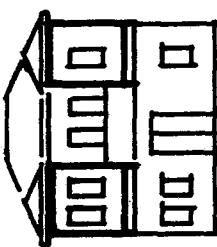
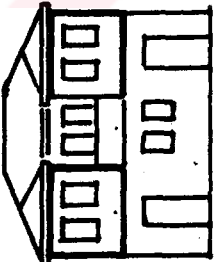
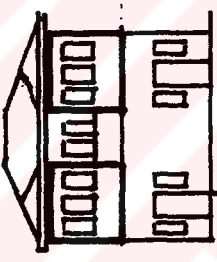
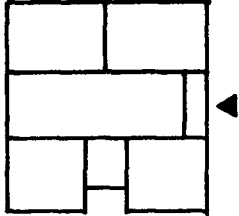

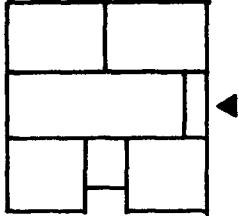

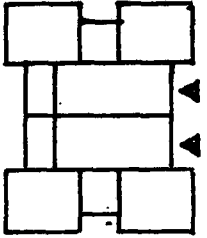
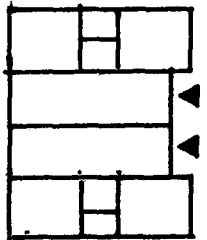
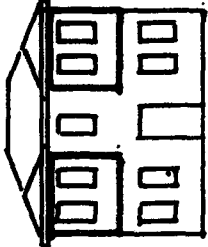
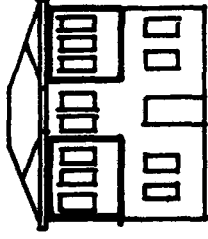
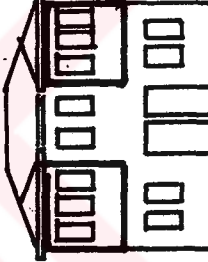
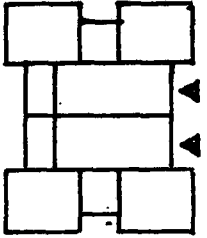
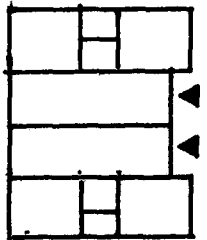
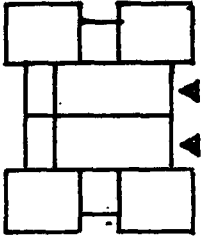
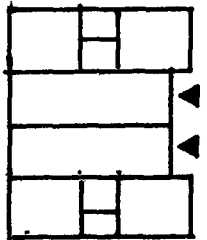
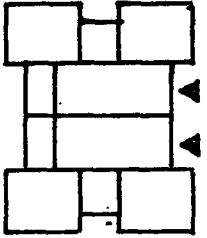
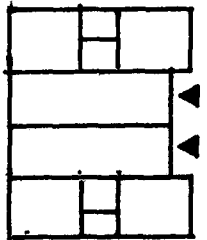
Yapılarda kütle biçimlenmesine etken faktörler, topografya, manzara, yön, sokak, parsel, bahçe duvarlarıdır. Bu faktörlerin tümü biraraya geldiğinde bulunduğu ortam ile birlikte cepheyi oluştururlar.

4.3. CEPHE OLUŞUMU

Yapıda kullanılan, yapı elemanları pencereler, kapılar, cephe kaplamaları, saçaklar kütle biçimlenişinde önemli ölçüde etkilidirler. Cephede zemin kat ve üst kat yükseklik oranları a/a dır. Zemin katta ana giriş yer alır. Giriş cephenin ortasında veya bir yanında yer almaktadır. Buna bağlı olarak ta kapının iki yanında yada bir tarafında pencereler yer alır.

Üst katta ise, ana hakimiyet çıkmadadır. Yapı çıkmalarla sokağa yönlendirilmiştir. Çıkma üzerinde doluluk oranı, cam oranına göre daha azdır. Çıkmanın her iki tarafında pencereler yer alır. Saçaklar üst katta pencere üzerinde koyu bir gölge bırakırlar. Pencere altlarında payandadaki cephe süslemeleri cephe etkisini arttırırlar. Girişin ortada olduğu durumlarda simetri ekseni yapının ortasında ve tektir. Girişin yanda olduğu durumlarda simetri ekseni ikidir.

TABLO 4_CEPHE_PLAN DÜZENİNE GÖRE ÇIKMALAR

ÇIKMA	ÇEPHE TIPLERİ			PLAN TIPLERİ					
TEK TARAFU ÇIKMA									
BÜTÜN ÇIKMA									
İKİ YANI ÇIKMALI (Orta balkon)									
İKİ YANI ÇIKMALI (Orta pencere)									

Yatay kesitte Doluluk - Boşluk oranları :

Yapılan analizlerde , pencere ve doluluk oranları ölçülmüştür. Pencere ölçüsüne a ,doluluklar da a modülünün katları verilmiştir. En çok kullanılan oran $a-a/4$ oranlarıdır. Cephede kullanılan pencere sayısı arttıkça, doluluk oranlarında azalma görülür.

Düşey kesitte Doluluk - Boşluk oranları:

Zemin kat ile üst kat arasında , pencere ve doluluk oranları farklıdır. Bu da tekrarı engellemek amacı ile yapılmıştır.

4.4.YAPI ELEMANLARI

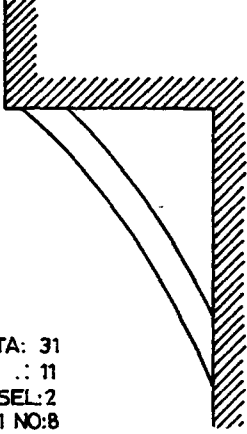
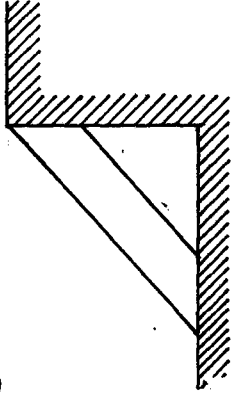
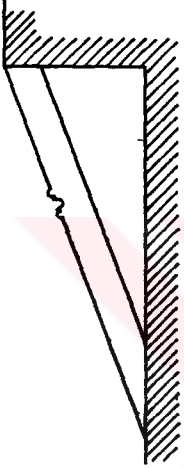
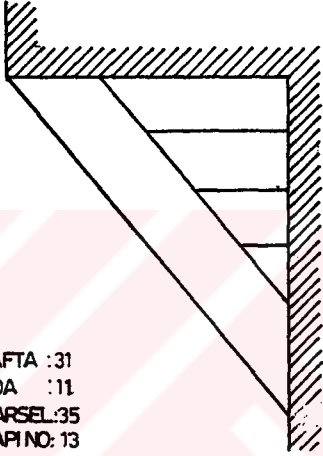
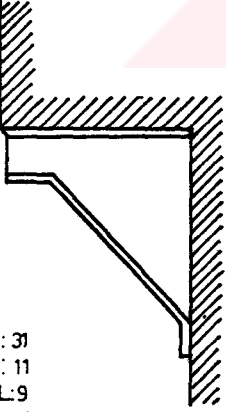
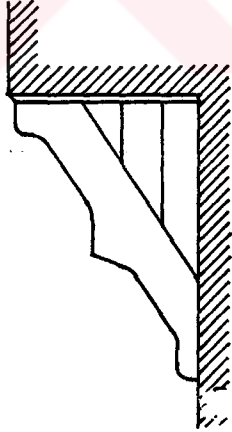
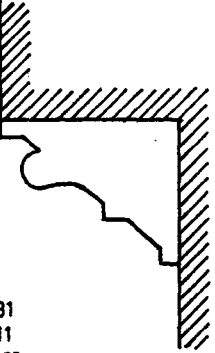
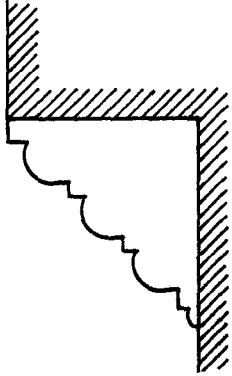
4.4.1 ÇIKMA TAŞIYICILARI

Çıkmaların durumlarına göre taşıyıcıları olan payandalar ve ahşap konsol kirişler değişir. Çıkma taşıyıcıları yapıda hem strüktürel görev üstlenirken, aynı zamanda da estetik etkinin güçlü ögesi rolündedirler. Süsleme şekilleri dönem özelliğine göre belli tiplerdedir. Çıkma taşıyıcıları genellikle iki tipte kullanılmışlardır. Birincisi ahşap konsol kirişler, ikincisi payandalardır.

4.4.1.1 AHŞAP KONSOL KİRİŞLER

Daha çok ahşap çıkmalarda taşıyıcı olarak kullanılmırlardır. Şile evlerinde kullanıma az rastlanılmaktadır. Ahşap konsol kirişler, yapı içinde saklanarak cepheden algılanması kesilir.

TABLO 5 - AHŞAP VE KARGİR YAPILARDA PAYANDA TIPLERİ

AHŞAP YAPILAR	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 2 KAPI NO : 8 ŞEKİL 1 (Bkz .R.71)	PAFTA : 31 ADA : 10 PARSEL : 10 KAPI NO : 13 ŞEKİL 2 (Bkz .R.61)
	ŞEKİL 3 (Bkz .R.64)	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 35 KAPI NO : 13 ŞEKİL 4 (Bkz .R.60)
	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 9 KAPI NO : 8 ŞEKİL 5 (Bkz .R.63)	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 35 KAPI NO : 13 ŞEKİL 6 (Bkz .R.57)
KARGİR YAPILAR	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 20 ŞEKİL 7 (Bkz .R.32)	PAFTA : 31 ADA : 11 PARSEL : 7 ŞEKİL 8 (Bkz .R.8)

4.4.1.2 PAYANDALAR

Ahşap ve taş payandalar bulunmaktadır. Malzeme olarak çam, yarı işlenmiş veya işlenmiş ahşap kullanılır. Çeşitli profillerde payandalara rastlanmıştır. En çok rastlanılan 15 x 20 cm 20 x 20 cm kesitinde kare veya dikdörtgen kesitli payandalardır. Kare kesitli ahşap kalasların üzerine yine ahşap kaplanma yapılmıştır. Çıkma 2-3 yerde destek verirler. Ahşabın olduğu gibi doğal haliyle kullanıldığı payandalara da rastlamak mümkündür. Bazen kare kesitli payandalarda bezemeye rastlanır. Yükseklikleri 50 ile 90 cm arasında değişmektedir. 1.50 m ye kadar alanı da vardır. Bir diğer payanda şekli, çıkma ile duvar arasında kalan bölümü doldurmak ve üzerini kaplayarak çeşitli profillerle süslemektir. Bu süslemeler dairesel veya geometrik olabilmektedir. Kargir yapılarda taş payandalara rastlanmıştır. Resim 8 ve Resim 32 de taş payandalara örnek verilmektedir. Çıkmanın tipine büyüklüğüne göre payanda profilleri yükseklikleri ve kesitleri değişmektedir. Taşın en güzel ve incelikle işlendiği taş payandalar cephedeki hakimiyetini vurgulamaktadır. Tablo 5 te ahşap ve kargir yapılarda payanda tipleri yer almaktadır.(Resim 60-64)

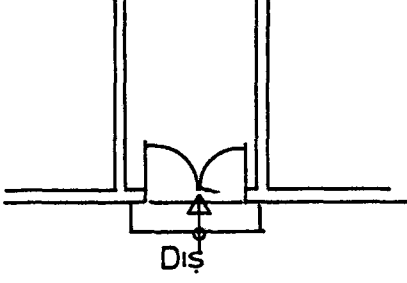
4.4.2 KAPILAR

Şile sivil mimarlığında ana tema, tipik Türk evinin sadelik ve zerafetidir. Kapı ögesi de buna en güzel örnektir. Ahşap yapılarda giriş kapısı, cephenin bir tarafında yer alır. Böylece cephenin diğer bölümünde bir oda kazanılır.

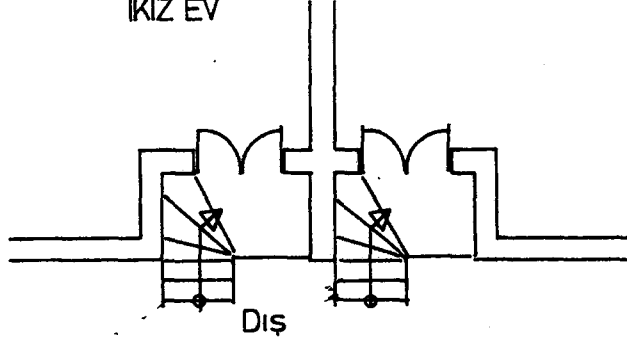
TABLO 6_ PLANDA KAPI AÇILIMLARI

ORTADAN

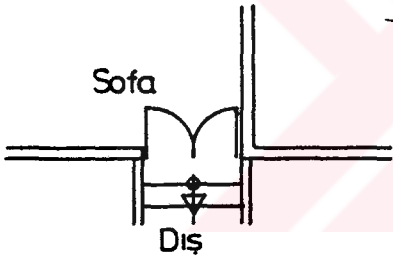
TEK EV

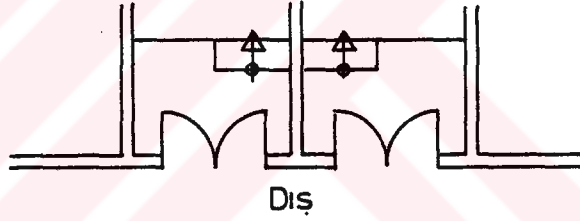
İKİZ EV

TEK EV

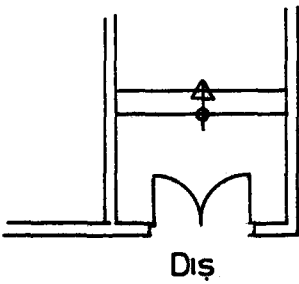

İKİZ EV

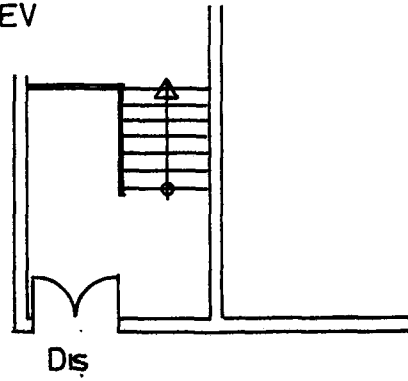

YANDAN

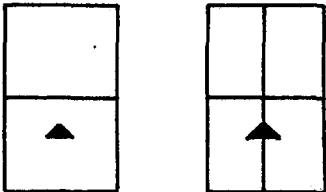
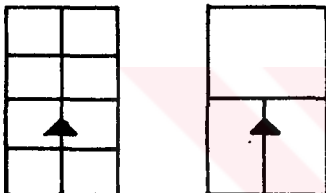
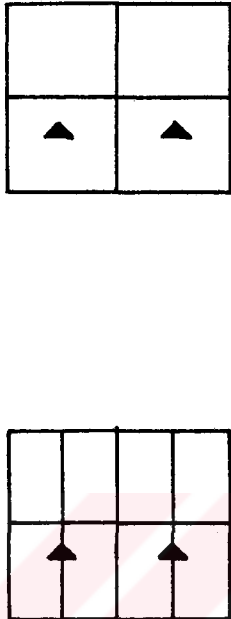
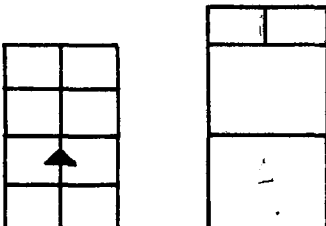
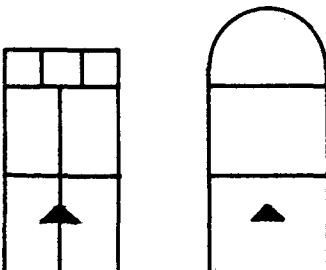
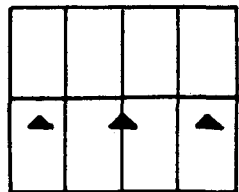
TEK EV

TEK EV

TABLO 7 - AHŞAP VE KARGİR YAPILARDA PENCERE AÇILIMLARI VE KAYIT DÜZENLERİ ANALİZİ

	1 BİRİMLİ	2 BİRİMLİ	3 BİRİMLİ
AHŞAP YAPILAR			
KARGİR YAPILAR			

Diğer bir planlama ise, girişin cephenin ortasında yer almasıdır. Böyle simetri eksenini kuvvetlenmiş olmaktadır. Ortadan girişin olduğu durumlarda kapının iki yanında birer oda yer alır. Bazen ortadaki kapı geriye doğru alınır ve birkaç basamakla yükseltilecek sahanlığa ulaşılır. Tablo 6'da planda kapı açılımları yer almaktadır.

Şile'de belli birkaç tip kapı stili kullanılmaktadır. Özellikle, Üsküdar Caddesinde, zemin katlardaki orjinal kapılar değiştirilmiştir. Mevcut olan kapılarda ise, iki kanatlı üç tablalı tiplere çokça rastlanmaktadır. Kanat üzerinde birbirine eşit iki dikdörtgen tabla, ortasında ise küçük dikdörtgen (kareye yakın) tabla bulunmaktadır. Tablanın çevresinde düz veya pahlı profiller geçirilmiştir. Tablaların yapımı birbirine geçme şeklindedir. Kapı altında ahşap eşik bulunmaktadır. Kapı bini-leri, iç ve dıştan dairesel profillerle örtülmüşlerdir.

(Resim 65-66-67-68)

4.4.3. PENCERELER

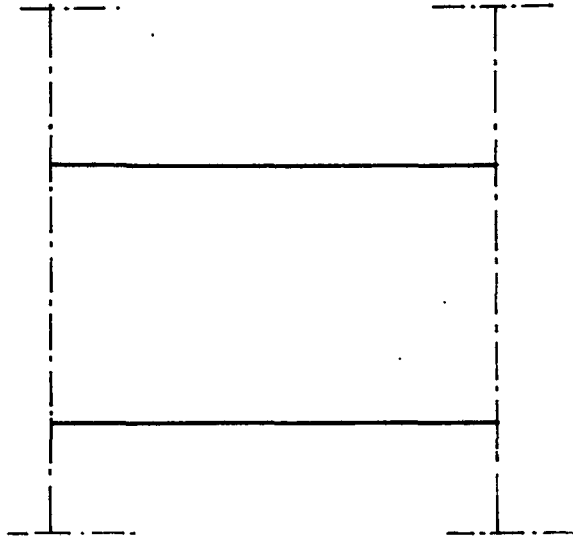
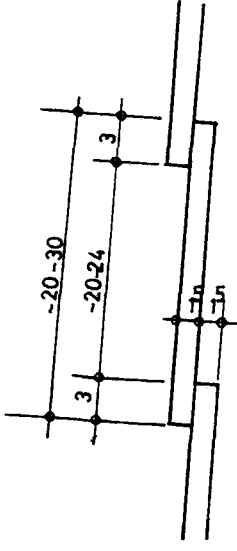
Şile'deki ahşap ve kargir konutlarda en çok kullanılan pencere sistemi düşey sürmedir. Özgün pencereler çokça bulunmasına rağmen geniş pencere özlemi ile bazı yapılarda orjinal pencereler sökülerek, yerine kanatlı geniş pencereler takılmıştır.

Özellikle alt katlarda, yeni yaşama mekanları ve işyeri olarak yeni fonksiyon kazandırılmış mekanlarda orjinallik iyice bozulmuştur. Dışarı ile irtibatın kuvvetlendirilmesi nedeni ile dükkan cepheleri günümüz cepheleri gibi düzenlenmiştir. Yapılan incelemede, kullanılan sürme pencerenin açılımları ve modülasyonu Tablo 7'da gösterilmiştir. 1'li, 2'li ve 3'lü tekrarlar kullanılır.

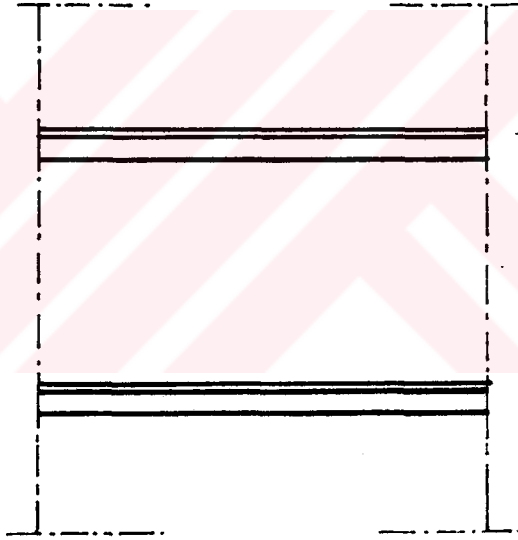
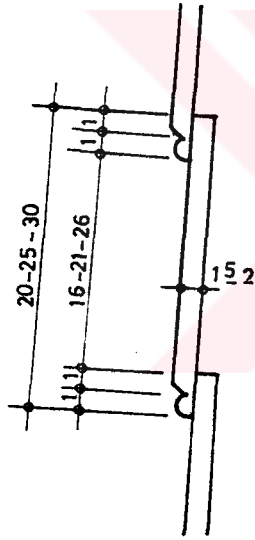
TABLO 8- AHŞAP YAPILARDA CEPHE KAPLAMA BİÇİMLERİ

YALI BASKISI

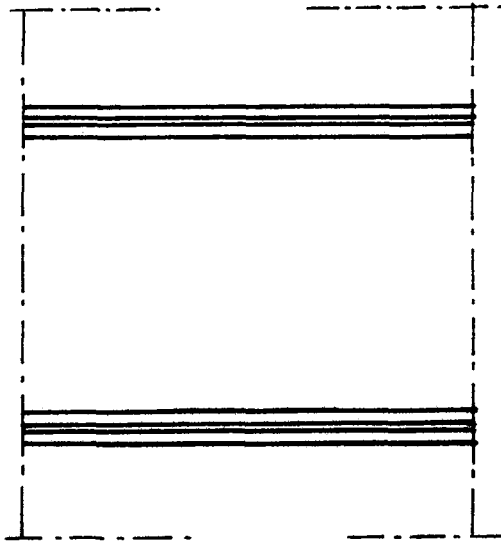
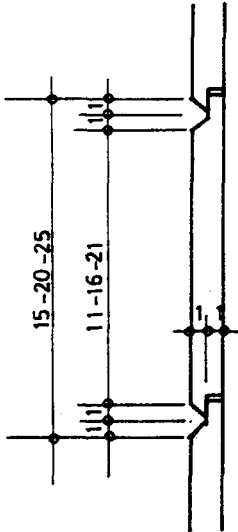
DÜZ

FİTİLLİ

LAMBALI

mıştır. Genelde düz pencereler kullanılmıştır. Kemerli pencere kargir yapılarda çok az sayıda vardır. Pencere söveleri ahşaptır. Alt kısımları genelde sadedir. Ancak çeşitli profillerle süslenmiş pencerelere de çokca rastlanmaktadır.

(Resim 73-74-75-76)

4.4.4 AHŞAP CEPHE KAPLAMALARI

Cephe kaplamalarında en çok rastlanan tip yalı baskısı ve lambalı kaplamalardır. Çeşitli profillerde kullanılmıştır. Yalı baskısı, düz ve fitilli kaplamalar şeklinde sınıflandırılabilir. Lambalı kaplamalar da ise keskin geometrik profillerle geçme yapılmıştır. Strüktürde ve cephe kaplamalarında kestane ağacı kullanılmıştır. Kaplama ahşap boyutları 15 - 20 - 30 cm arasında değişirken, kalınlıkları da yaklaşık 1.5-2 cm arasındadır.

Cephe oluşumunu önemli ölçüde etkiler. Ahşap kaplamanın strüktüre montajı bir taraftan olmalıdır. Bir tarafı boşta bırakılır. Parçalar üstüste 2-3 cm gibi bini yaparak kaplanırlar. Yaklaşık 1.00 m'de bir yatayda çiviile tespit edilir. Tablo 8 'de kaplama biçimleri gösterilmektedir.

4.4.5 KAT SİLMELERİ

Ahşap ve kagir yapılar genellikle 2 katlı olduğu için kat silmesi kullanılmamıştır. Kagir yapılarda, çıkma ucunda ve saçak altında kademeli şekilde ya da fuga şeklinde kat silmelerine rastlanır. Ahşap yapılarda ise çıkma ucu kalın bir ahşap ile geçilmiş ve böylece döşeme hizası vurgulanmıştır.

4.4.6. ÇATILAR

Şile sivil mimarlığında ahşap, bulunduğu konum itibariyle en önemli yapı malzemesi olmuştur. Bu nedenle ahşap çatı kullanımını yaygındır. Konstrüksiyonu ise ahşap dikmelerin üzerine konan aşıklardan oluşur. Aşıkların üzerine mertekler ve ahşap kaplama, onun üzerine ise alaturka kiremit döşenmiştir. Bacalar çatıdan yaklaşık 70-80 cm gibi çıktıktan sonra, yöreye özgü şapkası takılmıştır. Ahşap çatılarda yağmur suyu, saçak uçlarındaki derelerde toplanır.

4.4.7. SAÇAKLAR

Yapıdan yaklaşık 40-50-60 cm gibi çıkma yapan saçaklar genellikle sade ve süslemesizdir.

4.5. BAHÇE KAPILARI - DUVARLARI

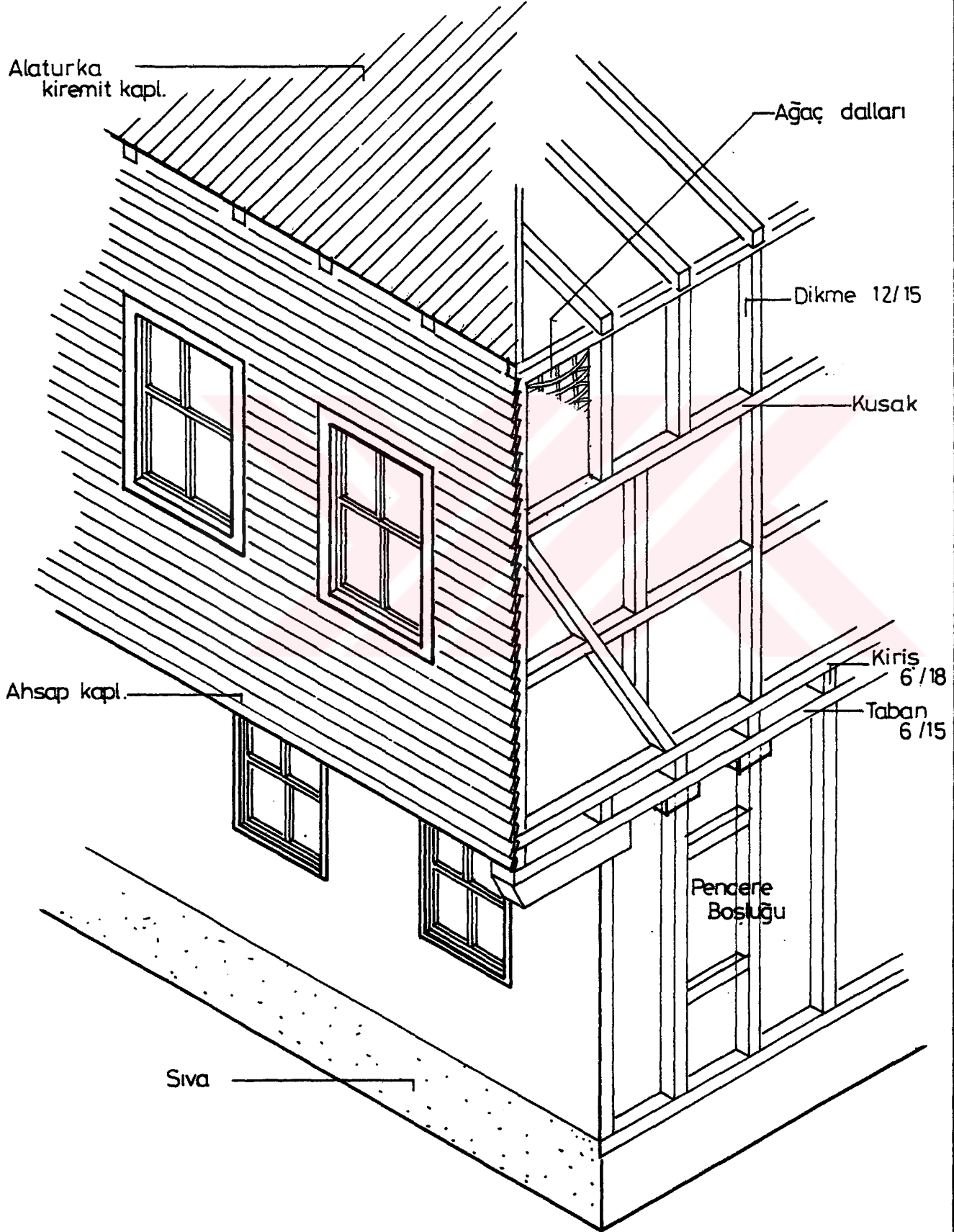
Bahçe duvarlarının çoğunluğu ahşaptır. Ahşapların doğal halde, işlenmeden kesilmesi ve yan yana getirilmesi ile oluşturulur. Sade ve gösterişsiz, ama işlevsel duvarlar yapılmıştır. Böylece parsel sınırları, doğal bir malzeme olan ahşap ile belirlenmiş olur. Bahçe kapıları da yine aynı şekildedir.

Kargir bahçe duvarları da alçak olarak yapılmıştır. Yine sadelik ön plandadır.

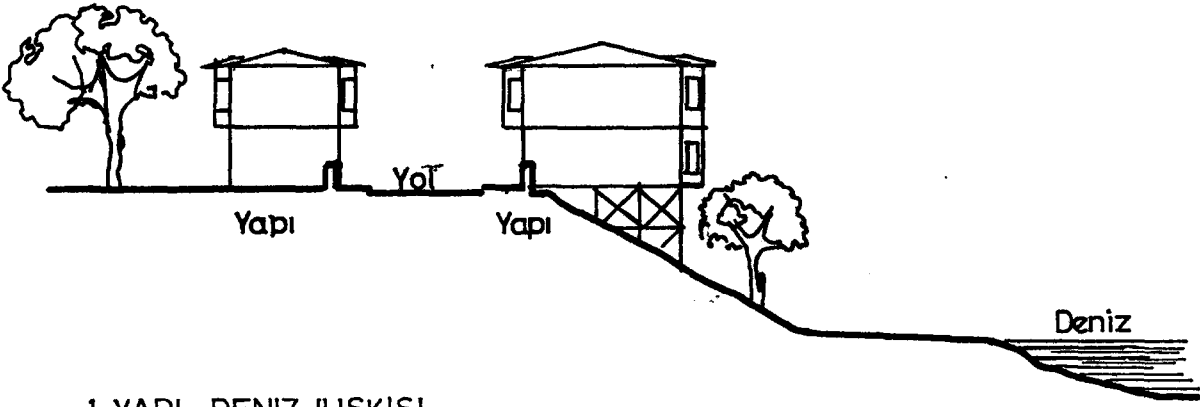
4.6. YOL KAPLAMALARI

Orjinal yol kaplamalarına çok nadir olarak rastlanmıştır. Parke taş kaplamaları ve parça taşlardan yapılmış kaplamalar görülmektedir. Çoğunlukla yollar asfalt kaplandığında orjinal yol

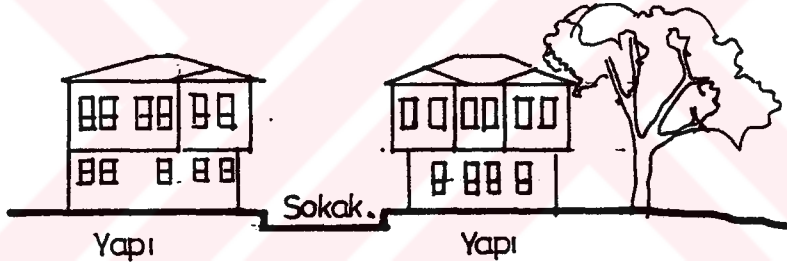
TABLO 9_ YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEME

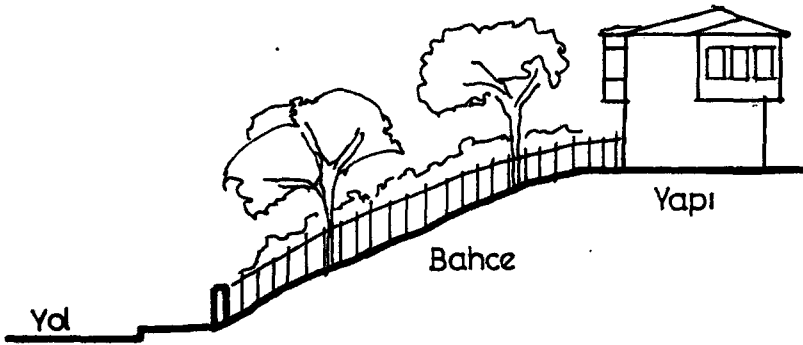
TABLO 10_YAPI_SOKAK_DENİZ İLİŞKİSİ

1_YAPI _DENİZ İLİSKİSİ

2_YAPI_SOKAK_YAPI İLİŞKİSİ

3_YAPI_BAHÇE_YOL İLİŞKİSİ

kaplamaları bozulmuştur.İncelenen bölgede orjinal kaplamaya rastlanmıştır.Orjinal taş kaplama , sokağın ortasından belli bir eğimle suyu alarak belli merkezlere dağıtır.

5.YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEME

5.1. AHŞAP YAPILAR

Ahşap yapım tekniğinde , strüktür malzemesi ahşaptır. Ahşap dikmeler ahşap taban kirişi üzerine oturtulur.Yatay kuşaklar ve payandalar ile desteklenir. Ana dikmelerin arasına belli mesafelerle ara dikmeler konulur. Pencere ve kapı bölümlerinde yatay kuşaklar ve dikmeler atılır. Ahşap iskeletin dolgu maddesi taş veya kerpiç tuğladır. Günümüzde tuğla ile doldurulanları vardır. Cephe yalı baskısı veya binili türde ahşap ile kaplanır. İç yüzeylerde ise bağıdadi çıta ve üzeri sıva yapılır. Ahşap olarak yörede bulunan kestane ağacı kullanılmaktadır. Kestane işlenmesi kolay ve suya dayanıklı bir ahşap türüdür. Kurtlara ve mantarlara karşı dayanıklıdır. (Tablo 9)

5.2.KARGİR YAPILAR

Osmanlı devri yapılarında 1 sıra taş , 1 sıra tuğla kullanılarak duvar örülür. Kapı ve pencereler kemerli geçilir. Düz geçildiği durumlarda hatıl atılır. Bir de malzemesi sadece tuğla olan kargir yapılar vardır. Bugün Üsküdar caddesi üzerinde bazı örneklerine rastlanmaktadır.(Resim 31-32-59)

6-SONUÇ:

6-1 ELE ALINAN BÖLGEDE BUGÜNKÜ DURUM

Şile'deki tarihi çevrenin, tesbit ve analizleri sonucunda bir takım bozulmalara ve tahribatlara uğradığı görülmüştür. Şile'yi daha büyük tehlikeler beklemektedir.

Günümüzde, bu tarihi kentin imajı, gelişen teknoloji, kültür değişimi, nüfus artışı ve insanların manevi değerlere bakışının değişmesiyle yıkılmıştır.

İstanbul'u etkileyen çağımızın sorunları, kaçınılmaz olarak Şile'ye de ulaşmıştır. İstanbul'un kozmopolit bir şehir olması ve insanların tatil ihtiyacı için, artık en yakın ilçelere ulaşılmasıyla, Şile, İstanbul'la etkileşim içine girmiştir. Bununla birlikte, şehrin olumsuzlukları, turizmin yarattığı sorunlar, artan yatak ihtiyacı, sosyal tesisler, betonlaşmaya doğru bir yola itelemiştir Şile'yi.

Araştırma bölgesi olarak ele alınan bölgenin, genelde bakımsız olduğu görülmektedir.

Ahşap ve Kargir yapılarda zamana ve kullanıma bağlı olarak tahribat görülmüştür. Tahribat rüzgar, güneş, yağmur v.b. tabiat olayları ile, hayvan, böcek gibi dış etkenlerle ve zamanla kullanıcının yaşam tarzının değişmesi ile oluşmuştur. Gelişen teknolojiye ayak uydurmak isteyen kullanıcının yeni fonksiyonlar içeren mekanlara ihtiyacı olmuştur. Bu da yapıda yeni eklentilerin ve değişimlerin oluşmasına neden olmuştur.

Çarşı Camii ile Camcı sokak arasında kalan araştırma bölgesi, Şile'deki sivil mimariyi anlatan en güzel bölümdür. Yaşanmış sokakları, cumbalı evleri, bahçe düzenleri, çardakları, yol kaplamaları, sokağa dönük oluşumları ile korunması gerekli örnek mahalle olarak ele alınmıştır. Genel olarak yaşam tarzı bahçeye dönüktür. Cıvıl cıvıl renkleri, doğal bitki örtüsü, orjinal yol kaplamaları ve eski Türk evleri ile Osmanlı yaşamı canlanır.

Bölgede yapılan tespitlerde, ahşap yapıların cephe ve strüktürünün kısmen bozulduğu anlaşılmaktadır. Ahşap yapılarda cepheye monte edilen elektrik ve telefon kabloları pencerelere sabitlenen antenler kaplamayı ve kısmen strüktürü zedelemiştir. Yine çatıyı delerek çıkan bacalar, antenler, duvarlarda açılan koba bacası delikleri yapıda tahribatlara neden olmuştur (R.37-50-51). Orjinal pencereleri sökerek geniş ve kanatlı pencerelerle değiştirmişlerdir. (R.41a-44-45-50)

Bazı ahşap yapıların kaplaması sökülerek sıvanmıştır ve üzeri boyanmıştır. (31 Pafta, 10 Ada, 16 Parsel, 3 Kapı nolu ve 11 Kapı nolu yapılar bu şekildedir. (R.36-41b-44). Çatıları kötü durumdadır. Alaturka kiremitler kırılmış, mertekler bozulmuş, alın tahtası ve yağmur suyu inişleri bozulmuştur. Cephenin bazı bölümlerinde ahşap sökülerek sac kaplanmıştır.

19 kapı nolu yapının yan cephesi bu şekilde sac kaplanmıştır. (R.41b-49). Yapılarda rutubet çok fazladır. Bu da en çok çöşeme ve çatıdan gelmektedir. Çıkmaları taşıyan payandaların bazıları bozulmuş, çıkmalar deforme olmuştur.

Bölgedeki 8 kapı nolu yapı ve 15 kapı nolu yapının yan tarafı bugün kullanılmamaktadır. 8 kapı nolu yapıda pencereler

Yapılar sökülmiş, üst kat döşemesi yıkılmıştır.Çatı çökmüştür. (R 42a-71) 15 nolu yapı ise kullanım dışı bırakılması nedeni ile bakımsız kalmış pencereleri söveleri dökülmüş, ahşap kaplamaları yer yer dökülmüştür.

Yapıların içine ise oda ve banyo eklentileri yapılmış duvarlar delinerek soba borusu çıkışları verilmiştir.

Döşeme kaplamaları genelde orjinal olarak muhafaza edilmiştir.Ocak,tuvalet,lavabo,ahşap dolap gibi elemanlar günümüze kadar ulaşmıştır. Tavanların kenarlarında silmeler mevcuttur ve tavan süslemeleri son derece sade bir üsluptadır.

9 kapı nolu yapıya önemli eklentiler yapılmıştır.Arka bölümüne iki oda ve banyodan oluşan yeni bir yapı eklenmiştir.

Bina kapısı tuğla ile doldurularak pencereye dönüştürülmüş ve giriş yan tarafa taşınmıştır. (R 47-48)

5 A kapı nolu yapının üst katına dışarıdan sonradan eklenmiş bir merdivenle ulaşılmaktadır.

Yapılardaki bozulmalar genel olarak strüktürel ve fiziki bozulmalardır. Yapılan araştırma ile bu bozulmalar tek tek analiz edilerek değerlendirildi ve hangi yapıya ne şekilde restorasyon yapılacağına karar verildi.

Sokak dokusu üzerinde taştan istinad ve bahçe duvarlarının önemli yeri vardır. Çok iyi değerlendirilmiş bir arazi yapısı mevcuttur. Orjinal yol kaplamaları, taş ve ahşap duvarları,ahşap yapıları ile oluşturulmuş bu tarihsel doku, yaşanan bir mahalle özelliğini vermektedir. Orjinal yer kaplamalarının üzerine beton ve asfalt kaplama dökülmüştür.

Şile-Ağva yoluna inen merdivenli yol da yine beton dökülerek oluşturulmuştur.

Yeşil çok iyi kullanılmıştır. Her fırsatta bahçe dokusu oluşturulmuş ve yeşil yapıların arasına serpiştirilmiştir. Kamçı sokaktaki tespitler bu doğrultudadır. Proje çalışmasında bölüme paftalarına bu tesbitler işlenmiştir.

6.2 KORUMA ÖNERİLERİ

Hem iç ve dış turizme cevap vermesi istenen, hem de dünyesindeki tarihsel ve doğal dokuya zarar vermeden büyümesi istenen Şile'de, çok iyi bir projelendirmeye gidilmelidir. Bu durumda güçlü bir alt yapı, yeniliklere cevap verecek fonksiyonel tarihi doku ve iyi işleyen bir kontrol mekanizması gereklidir. Bölgede yapılacak restorasyon projesi hazırlanmadan önce , buradaki yapıların, geçici korunmaya alınması ve bundan sonrasında meydana gelebilecek her türlü tahribatı durduracak önlemler alınmalıdır.

Anıtlar Yüksek Kurulu, koruma amaçlı imar planları hazırlanana kadar, Şile doğal çevresini SİT alanı ilan etmiş ve yapılaşmayı durdurmuştur. Bu karar, eserleri devlet korumasına almaktadır ve doğru bir karardır. Ancak bu tek taraflı bir karar olmamalıdır. Kullanıcının da katılımı sağlanmalıdır. Öncelikle halk eğitilerek, içinde yaşadığı yapıları koruma bilincine eriştirilmelidir. Bu da yaşadığı ortamın sağlıklılaştırılması, çeşitli ihtiyaçlarının uygar bir şekilde sağlanması ile olur. Yoksa rutubetli , akan ahşap evlerde, ısınmayan sağlıklı koşullarda, yaşamaya çalışmakla koruma bilinci yerleştirilemez.

Yeni açılan Şile-Ağva yolu, şehri ikiye bölerek geçmiştir. Bu yapım sırasında bir çok eski eser kaybedilmiştir. Yeniden bu tür hatalara düşmemek için, Şile'ye gelen ana trafik

kışının Şile'ye girişte bitirilmesi ve şehrin merkezine trafik okulmaması gerekir.

Öncelikle bölgede ayrıntılı bir tespit ve analiz çalışması yapıldı. Bu tespitlerin ışığı altında ,koruma projeleri hazırlandı. Koruma çalışması yapılan bölgeye Çarşı camiinden girişte, trafiğin içeri girmesini engelleyen babalar konuldu. Girişte koruma bölgesinin tanıtımını yapan ve planını gösteren bir tanıtım levhası yerleştirildi.

Öncelikle yapılar bölgesel SİT sorunları içinde ele alınarak sıhhileştirildi. Çeşmeler hala kullanıldığı için restore edilerek onarıldı. Ancak , Eski hamamı , hamam fonksiyonu kalktığı için Şile Bezi 'nin sergilendiği bir sergi salonu olarak düzenlendi. Bölgede, betonlaşma ve tahribat durduruldu.

Yapılardaki strüktür sorunları, sağlamlaştırma yöntemi ile yeniden elden geçirildi . Duvarlar, desteklenerek geleneksel yöntemlerle yenilendi, saman ve çamurdan oluşturulmuş malzeme ile sıvandı. Ahşap kaplamaları mevcut olanlar yenilendi, sonradan sıvanmış olanların ise, kenarlarına ahşap profil geçirilerek, duvarları kireçle sıvandı.

Konutların restorasyonu sırasında, kullanılacak olan ahşap malzeme, kurtlara ve mantarlara karşı ilaçlanarak bozulmaları önleildi. Bölgede kullanılan en önemli ahşap türü kestanedir. Çünkü, kestane hem suya dayanıklıdır, hem kolay yanmaz hem de bünyesine kurt işlemez.

Yangının böyle bir çevre için en önemli tahribat olacağı gözönüne alınarak araç girmeyen yerlere yangın muslukları konuldu.

Cephedeki elektrik ve telefon havai hatları kaldırılarak

eraltı tesisatı yapıldı. Yine cepheye monte edilmiş anten, aydınlatma armatürleri v.b. elemanlar kaldırıldı. Çatı strüktürü bozulmuş olduğundan sökülerek yeniden inşa edildi. Saçak ve pencereler onarıldı.

Çatı, döşeme, pencere, kapı gibi öğeler elden geçirildi. Konradan yapılan şebekeler sökülerek yapıldığı döneme ait şebekeler kaldırıldı. Plan restorasyonunda, her kata banyo eklenerek kullanım ihtiyacı giderildi. Mevcut banyo dekorasyonu günümüz koşullarına göre değiştirildi. Odalardaki bozulmuş ahşap kaplamalar kaldırılarak, kolay bulunan çam malzeme ile yenilendi.

Yatak odalarındaki orjinal dolap , raf , tavan süslemesi v.b. elemanlar temizlenerek korundu. Tavan süslemeleri üzerindeki yağlı boyalar temizlenerek, cilalandı. Mutfaktaki orjinal ocaklar muhafaza edildi. Tezgah ve döşeme yenilenerek, günümüz kullanımına uygun hale getirildi. İç duvarlar, kireç badana ile boyandı, metal aksamalarda yağlı boya kullanıldı. Bahçe duvarları onarıldı ve bahçe tanzimleri yapılarak çardak oluşturuldu. Bölgedeki beton yol kaplaması sökülerek yerine orjinal kaplama döşendi.

Planlarda büyük yapısal değişiklikler olmadığı için sofa ve oda prensibi korunarak, hem ailenin hem de pansiyonerin ortak kullanabilmesi sağlandı.

Projede yapılara pansiyon işlevi verildi. Bunun için projelerde revizyonlara gidildi.

Bu proje ve çalışmaların yapılabilmesi için finansmana ihtiyaç vardır. Bu da :

1 - Yapı sahiplerine banka kredisi verilir ve evler kefaletle kefalet edilerek bankaya uzun vadeli ödeme yapılır.

Pansiyon olarak kullanılan konutlarda, banka veya müteşebbisin reklamı yapılmış olur.

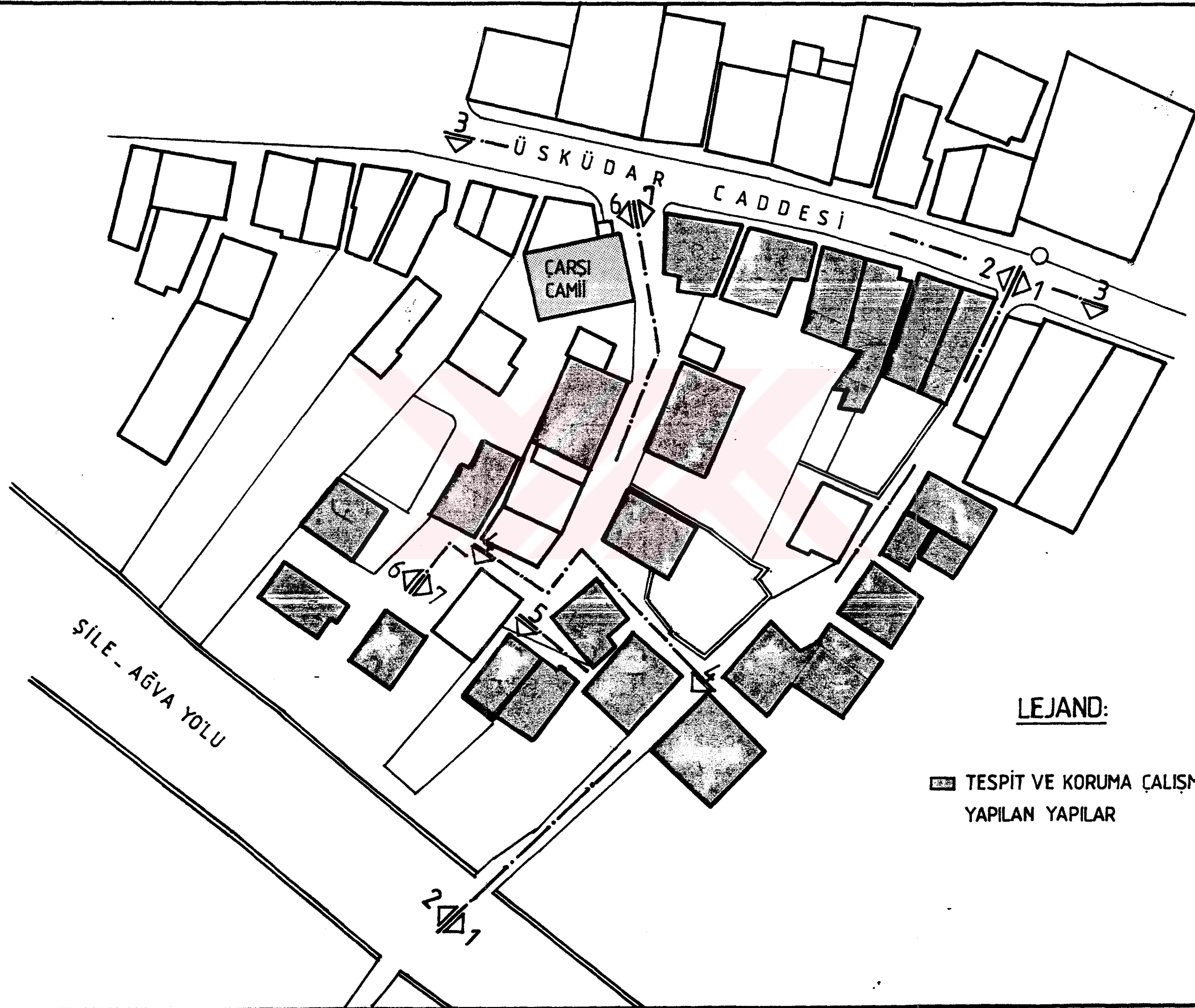
2 - Banka beş yıllığına bu evleri kiralar ve sahiplerini bu süre zarfında bir yerde barınmalarını sağlar. Evleri restore eder ve bu mahallede pansiyonculuğu başlatır. Beş yıl sonra evler sahiplerine geri verilir.

3 - Evler sahiplerinden satın alınır ve Soğukçeşme sokağı örneğinde olduğu gibi pilot turizm bölgesi oluşturularak sadece turistik amaçlı kullanım sağlanır.

Yukarıda alternatifleri sunulan finansmanlardan biri , yada başka bir alternatif önerisi ile ,şile'deki yok olmaya yüz tutmuş kültür mirası kurtarılabilir ve İstanbul hem şirin bir ilçeye yeniden kavuşmuş olur, hem de manevi güzellikler kuşaklara aktarılmış olur.

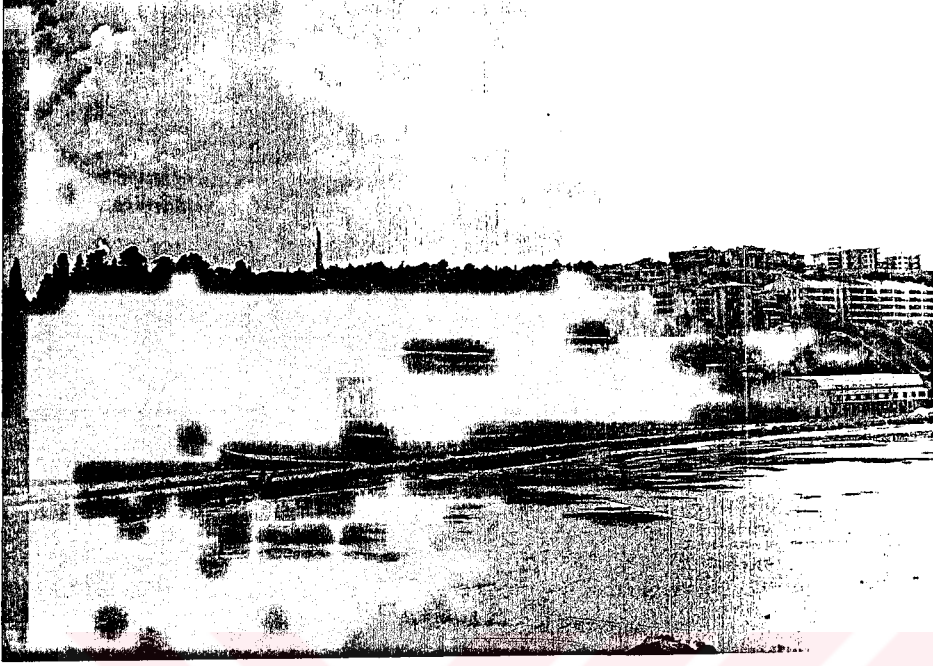
Kaybolmaya daha yeni başlayan bu şirin ilçeyi çalışmayla tespit edip, ilerki kuşaklara anlatabilirsek, daha da önemlisi buradaki çalışmaların dikkate alınıp yönetimdeki kişilerce uygulamaya konulmasını sağlayabilirsek tezimiz amacına ulaşmış demektir.

ANAHTAR PLAN Ö:1/500

LEJAND:

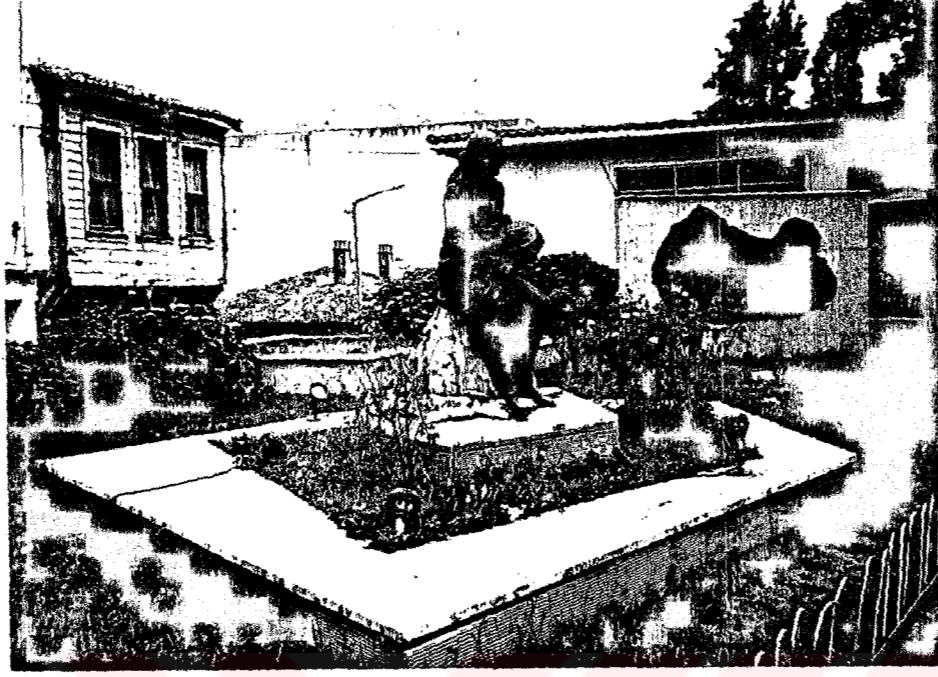
■ TESPİT VE KORUMA ÇALIŞMASI
YAPILAN YAPILAR

RESİM 1- ŞİLE LİMANINDAN SAHİLE BAKIŞ

RESİM 2- ŞİLE SAHİLİNDEN LİMANA BAKIŞ

RESİM 3- ŞİLE BEZİ İŞLEYEN KIZ HEYKELİ

RESİM 4- ŞİLE KALESİNE BAKIŞ

RESİM 5- YENİ CAMİİ

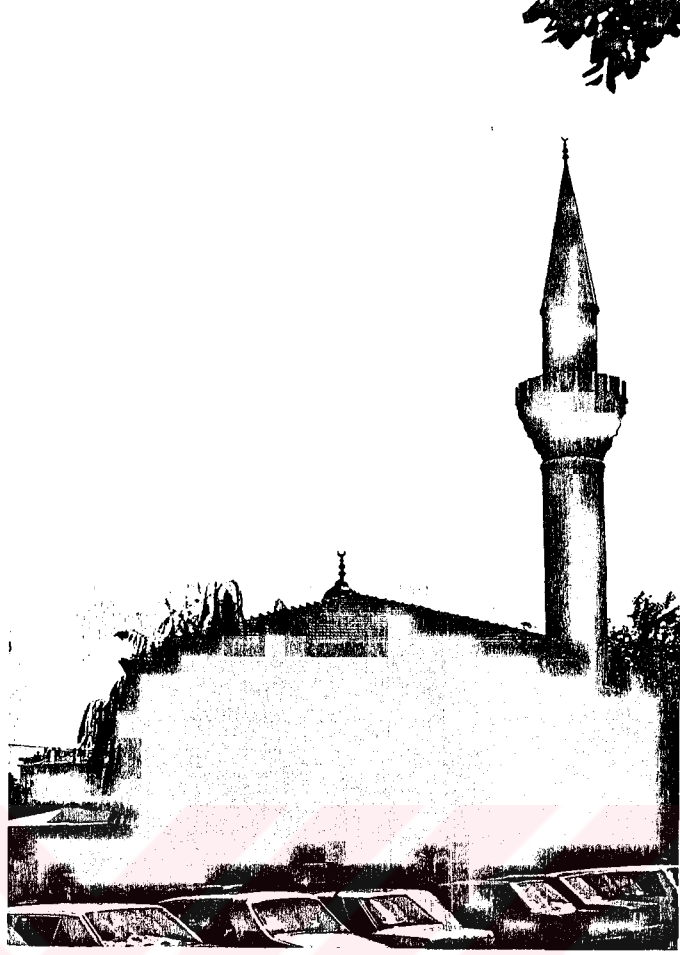
RESİM 6- ŞİLE'DE OTOBÜS MEYDANINDAN SOKAK SİLÜETİ

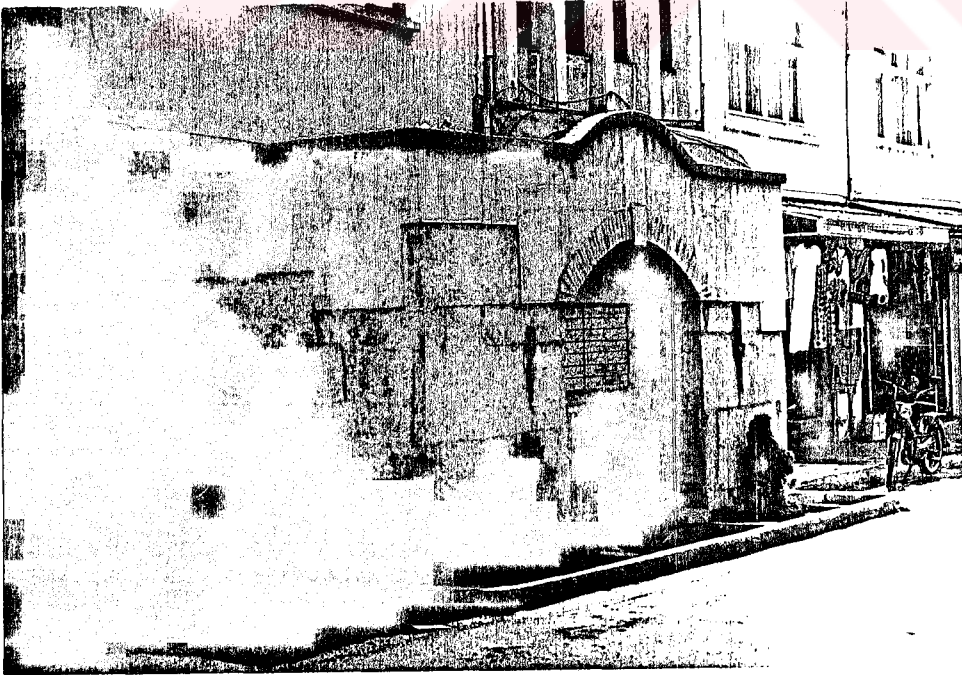
RESİM 7- SOKAK SİLÜETİ

RESİM 8- ÇARŞI CAMİİ KÖŞESİNDEN ÜSKÜDAR
CADESİ SİLÜETİ

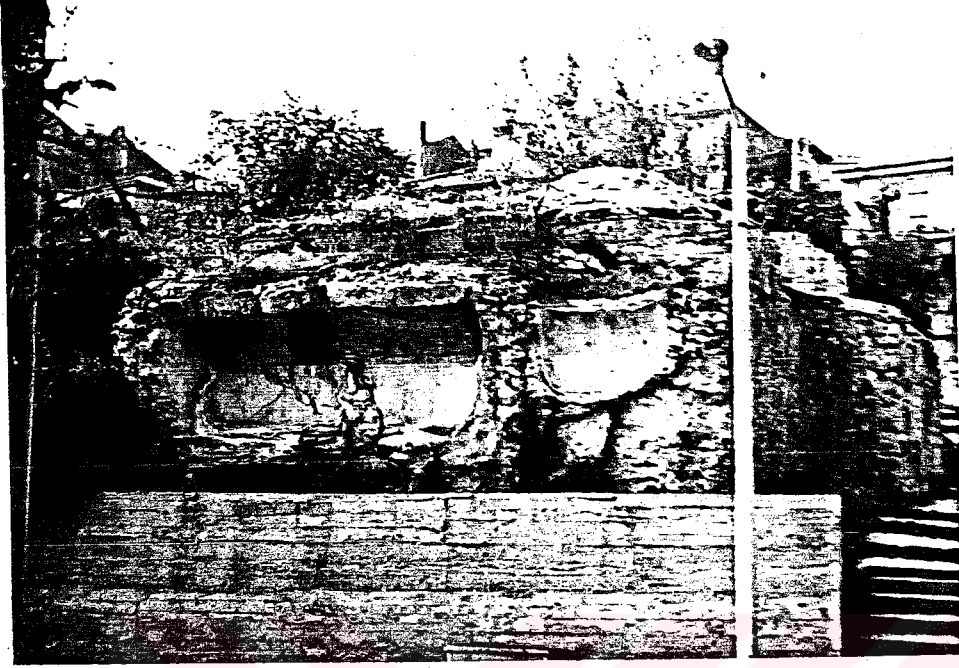
RESİM 9- GUNANI CAMİİ

RESİM 10- MISIRLI HATİCE HANIM ÇEŞMESİ

RESİM 11- KIZLAR HAMAMI - YAN CEPHESİ

RESİM 12- ŞİLE- AĞVA YOLUNDA KIZLAR HAMAMINA BAKIŞ

RESİM 13- HAMAMA BAKIŞ

RESİM 14- SOĞUKLUĞA GİRİŞTE SÜSLEME

RESİM 15- HAMAMIN İÇİNDEN GÖRÜNÜŞ

RESİM 16- HAMAMIN İÇİNDEN GÖRÜNÜŞ

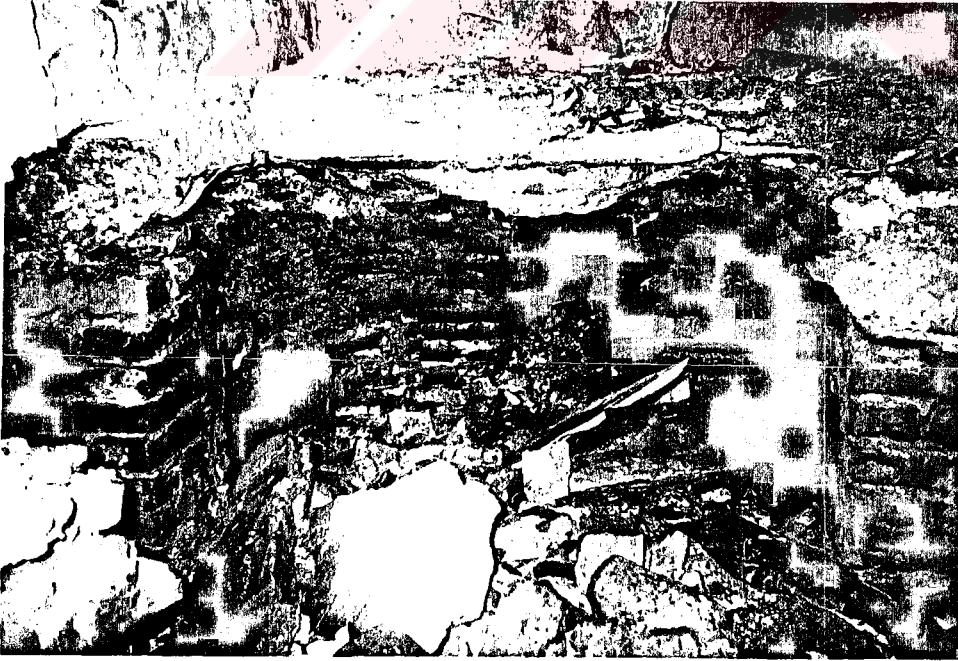
RESİM 17- HAMAMIN İÇİ

RESİM 18- MERMER KURNA

RESİM 19- GİRİŞ BÖLÜMÜ

RESİM 20- MAZGALLAR

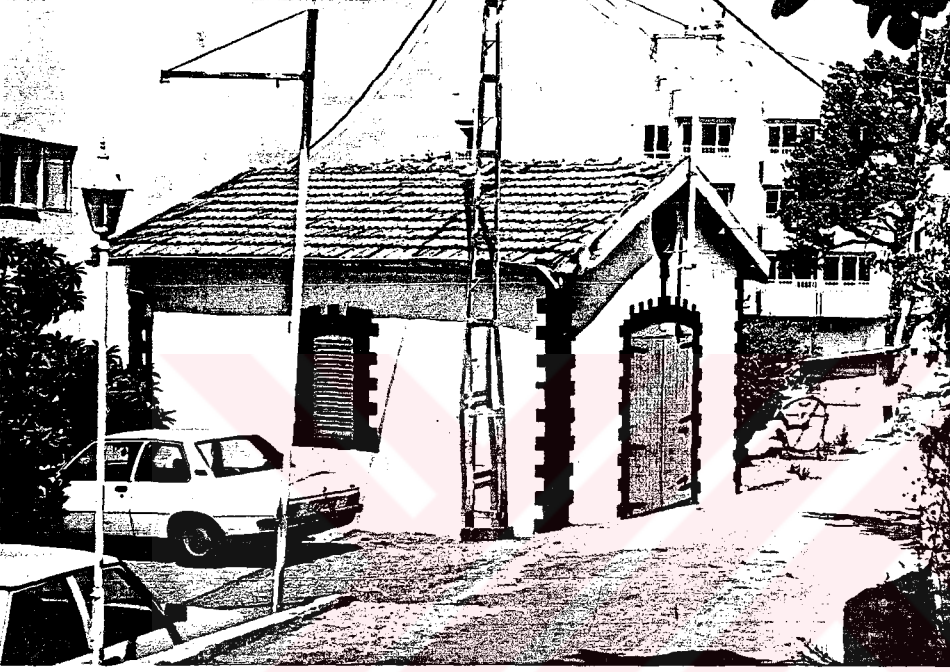
RESİM 21- GİRİŞ BÖLÜMÜ

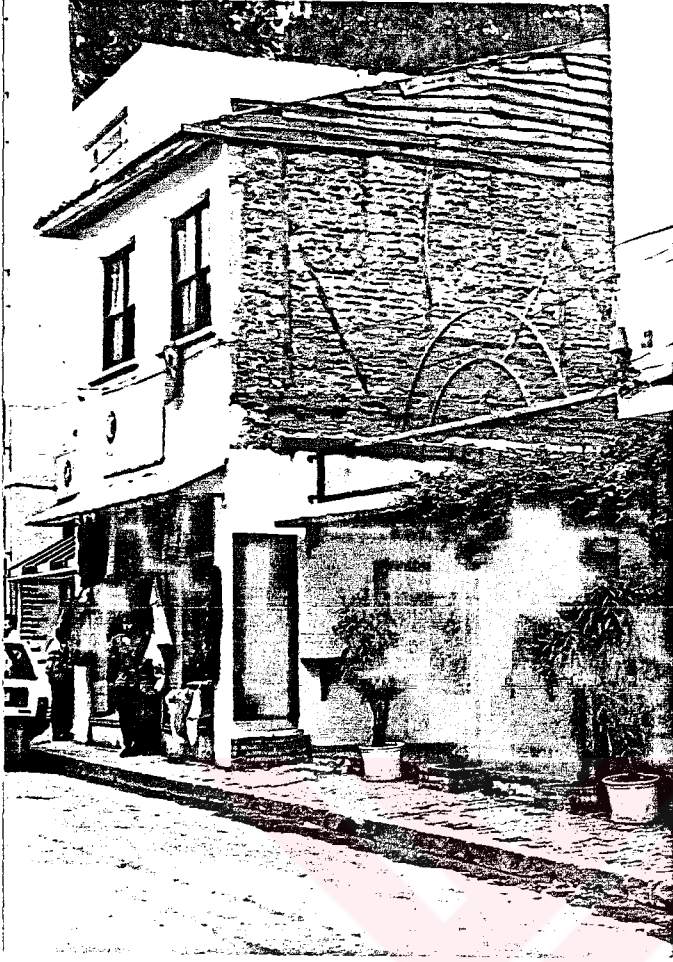
RESİM 22- HAMAMIN GİRİŞ KUBBESİ

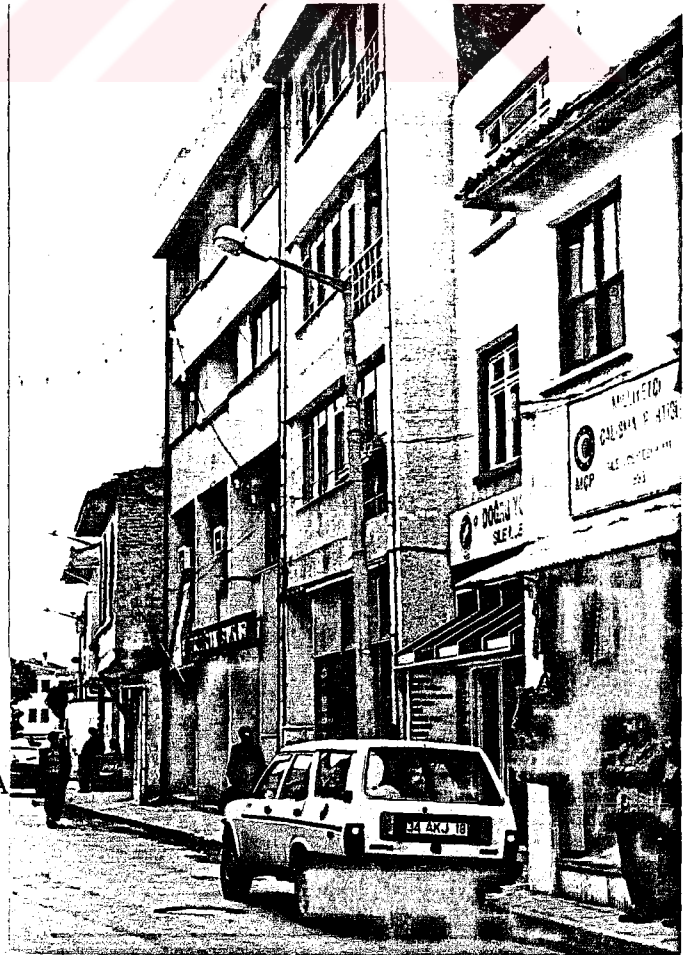
RESİM 23- ÇARŞI CAMİİ

RESİM 24- TAHLİSİYE BİNASI - EK BİNA

RESİM 25- ÜSKÜDAR CADDESİNDE AHŞAP YAPI

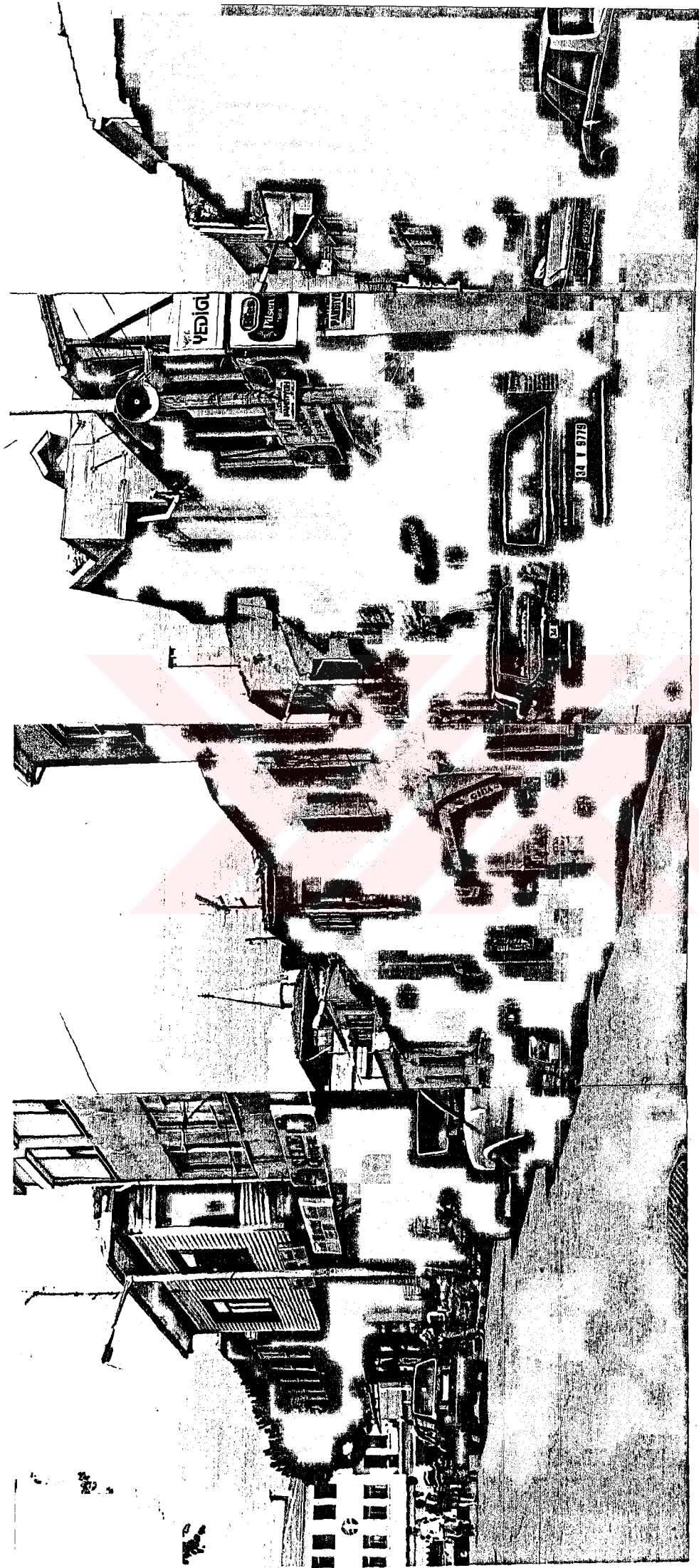
RESİM 26- YENİ YAPILAŞMA

RESİM 27- AHŞAP YAPI SIVANARAK
CEPHESİ BOZULMUŞ

RESİM 28- ÇARŞI CAMİİNDEN BAKIŞ

RESİM 29- ÜSKÜDAR CADDESİNDEN ALINMIŞ SİLÜETLER

RESİM 30- BELEDİYE MEYDANINDAN BAKIŞ

RESİM 31- 19 yy. SONLARINDA YAPILMIŞ KARGİR YAPI

RESİM 32- KARGİR YAPILARDA PAYANDA
PENCERE VE SAÇAK
DETAYLARININ CEPHEYE ETKİSİ

RESİM 33- SAC KAPLAMA İŞÇİLİĞİ İLE ELDE EDİLEN
BİR CEPHE ETKİSİ

RESİM 34-HAMAMDERE YOKUŞUNDAN BAKIŞ

RESİM 35- CAMCI SOKAK GİRİŞİ

RESİM 36- CAMCI SOKAKTA İLK YAPI

RESİM 37- CAMCI SOKAK DEVAMI

RESİM 38- CAMCI SOKAKTA YENİ YAPILAŞMA

RESİM 39- KUYULU EV

RESİM 40- KUYULU EVİN DOĞAL DOKU VE ORJİNAL SOKAK
KAPLAMASI İLE BÜTÜNLEŞMESİ

RESİM 41a-
CAMCI SOKAKTAN SİLÜET

RESİM 41b- SOKAK OLUŞUMUNA EN
GÜZEL ÖRNEK

RESİM 42a- SOKAĞA TERSTEN BAKIŞ

RESİM 42b- YEŞİL DOKU VE AHŞAP MİMARİ

RESİM 43- SOKAKTAN BAKIŞ

RESİM 44- ÇARŞI CAMİİ GİRİŞİNDEN SİLÜET

RESİM 45- CEPHESİ ÖNEMLİ ORANDA TADİ-
LAT GÖRMÜŞ AHŞAP YAPI

RESİM 46- AYNI YAPIDA YAN CEPHE

RESİM 47- KAPI SÖKÜLEREK DOLDURULMUŞ GİRİŞ

RESİM 48- AYNI YAPIDAN GENEL GÖRÜNÜŞ

RESİM 49- ORJİNAL PENCERELERİ VE SÜSLEMELERİYLE
AHSAP YAPI

RESİM 50- SOKAK OLUŞUMU VE MİMARİ

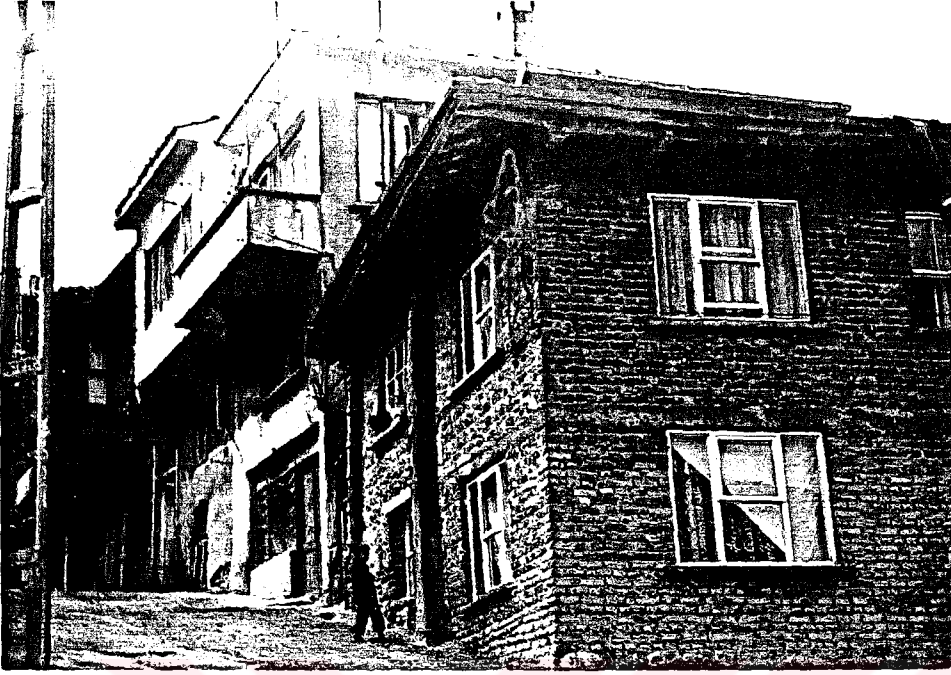
RESİM 51- ÇIKMAZ SOKAK VE AHŞAP YAPILAR

RESİM 52- AYNI SOKAKTAN SİLÜET

RESİM 53- KÖŞELİ ÇIKMALI AHŞAP YAPI

RESİM 54- ÇARŞI CAMİ SOKAĞINDAN SİLÜET

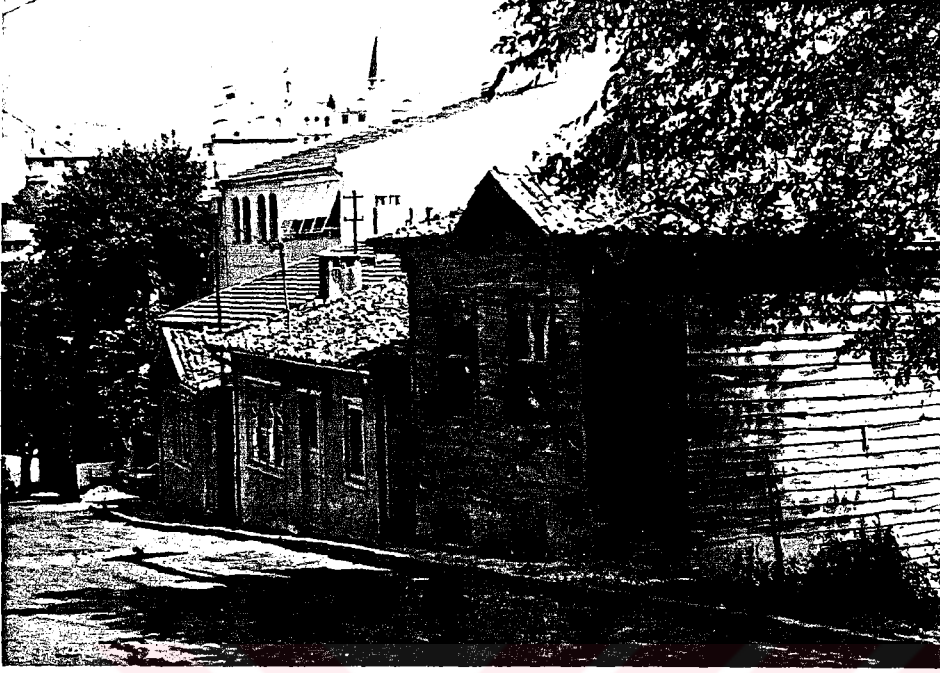
RESİM 55- CAMCI SOKAĞA BAKIŞ

RESİM 56 ÇARŞI CAMİİ SOKAKTA AHŞAP EV

RESİM 57 AYNI EVE AİT ORJİNAL PAYANDA VE SÜSLEMELER

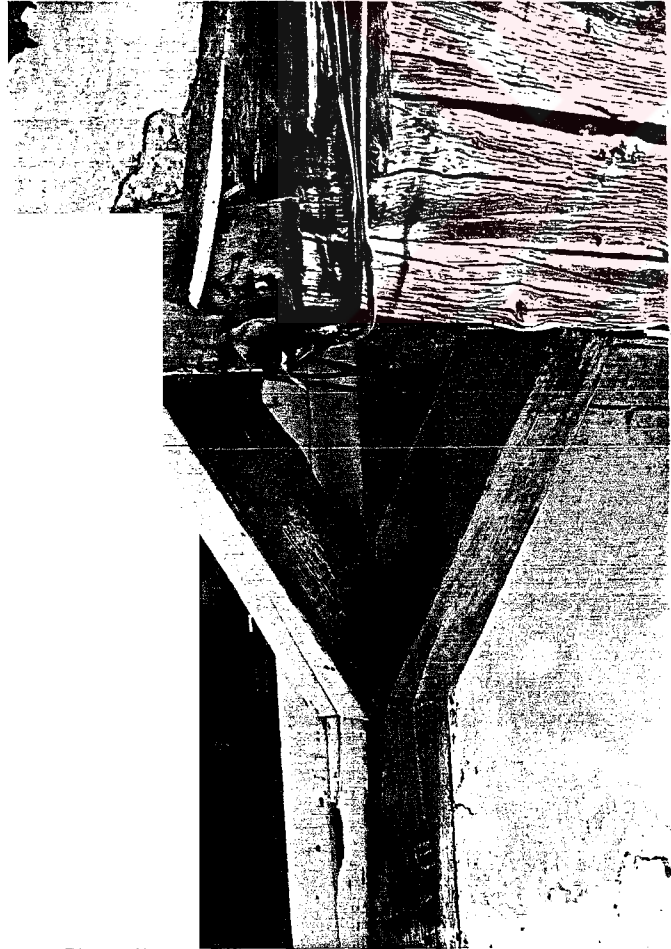
RESİM 58- SOKAK SİLÜETİ

RESİM 59- 19 yy DÖNEM ÖZELLİĞİ GÖSTEREN KARGİR YAPI

RESİM 60- DOLU PAYANDA

RESİM 61- AHŞAP PAYANDA

RESİM 62- PAYANDA

RESİM 63- SÜSLEMELİ PAYANDA

RESİM 64- AHŞAP PAYANDA (SÜSLEMELİ)

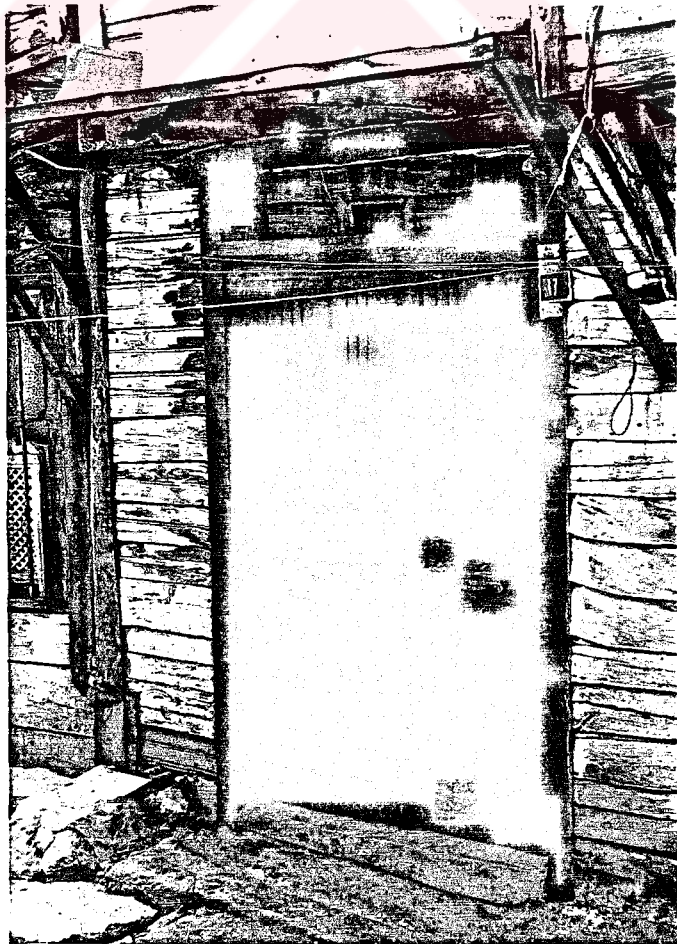
RESİM 65- 15 NOLU EVE AİT
AHŞAP KAPI DETAYI

RESİM 66- 15A YA AİT AHŞAP
KAPI DETAYI

RESİM 67- ORJİNAL AHŞAP
KAPI GÖRÜNÜŞÜ
(3 TABLALI)

RESİM 68- ORJİNAL KAPI
GÖRÜNÜŞÜ (3 TABLALI)

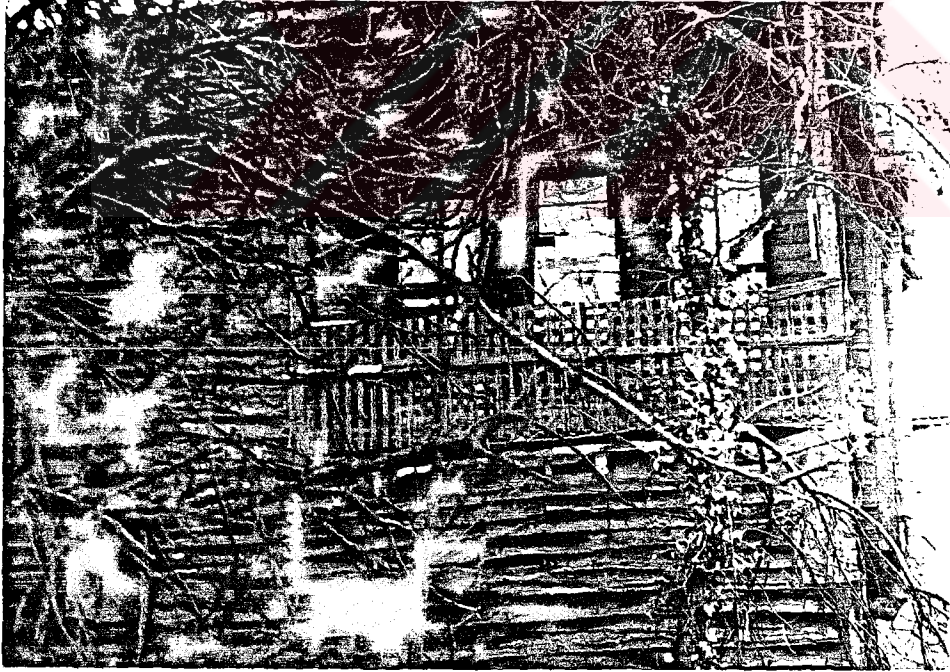
RESİM 69- ORJİNAL AHŞAP KAPI
GÖRÜNÜŞÜ (3 TABLALI)

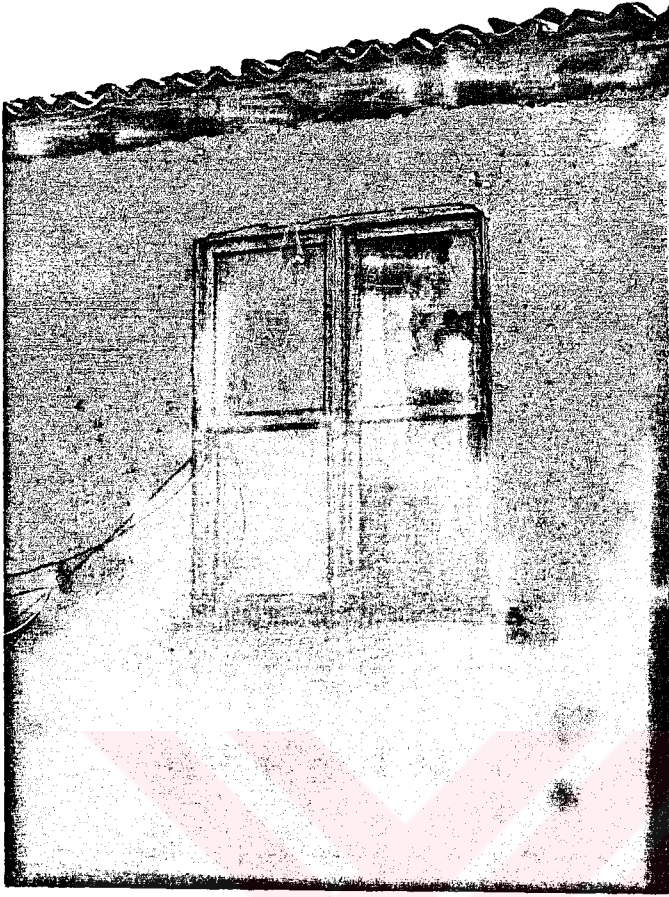
RESİM 70- ORJİNAL AHŞAP GÖRÜNÜŞÜ
(3 TABLALI)

RESİM 71- CAMCI SOKAK GİRİŞİNDE AHŞAP YAPI

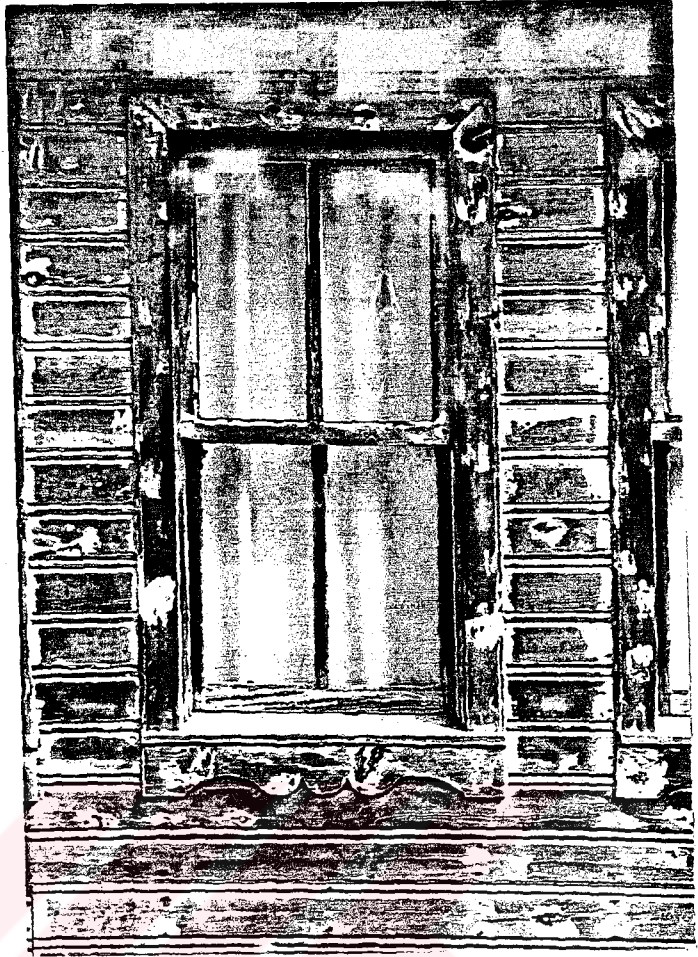
RESİM 72- AHŞAP YAPIDA BİR BALKON UYGULAMASI

RESİM 73- KANATLI PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

RESİM 74-ORJİNAL SÜRME PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

RESİM 75- ORJİNAL PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

RESİM 76- ORJİNAL PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

N O T L A R

1. Türk Ansiklopedisi ,cilt30, s.286.
2. Şile Halk Eğitim Notlarından , s.1.
3. Şile Kaymakamlık Notları , s.1.
4. Şile Halk Eğitim Notlarından , s.3.
5. İbid. , s.4.
6. Şile Kaymakamlık Notlarından , s.2.
7. İbid. , s.3.
8. Şile Kaymakamlık Notlarından , s.4.
9. Yurt Ansiklopedisi ,cilt5, s.3773.
10. Türk Ansiklopedisi ,cilt30, s.226.
11. Şile Kaymakamlık Notlarından , s.3.
12. İbid. , s.10.
13. Cumhuriyet Gazetesi , s.8.
14. İstanbul İl Yıllığı , s.113.
15. Yurt Ansiklopedisi ,cilt 6, s.3888.
16. İbid.
17. İbid.
18. Şile Halk Eğitim Notlarından , s.1.
19. Yurt Ansiklopedisi ,cilt6, s.3889.
20. Bıjışkyan , P.Minas , Karadeniz Kıyıları..., s.18.
21. Quinet,Vital, LaTurquie d'Asie , s.702.
22. Uykucu,İlçeleriyle Birlikte İstanbul, s.327.
23. ibid.

24. Sayar, Bibliothèque Byzantine, s.90.
25. Yurt Ansiklopedisi , s.3828.
26. Şile Kaymakamlık Notlarından , s.7.
27. Büyük Larousse, s.11080.
28. Şile 'de yaşayan yaşlıların o döneme ait anılarından ve kayıtlardan, Kurtuluş savaşından sonra Şile'deki büyük yangında bir çok tarihi eserin yandığı anlaşılmaktadır.
29. Bir rivayete göre, çeşmenin inşası sırasında deposuna şeker konulduğu için suyunun çok tatlı olduğu söylenir.

B İ B L İ Y O G R A F Y A

- ARSEVEN, Celal Esat . Eski İstanbul, İstanbul, İstanbul
Kütüphanesi Yayınları, 1989.
- BIJIŞKYAN, P. Minas . Karadeniz Kıyıları Tarih Coğrafyası,
İstanbul, Edebiyat Fakültesi,
No:1411, 1969.
- " ŞİLE "
- . Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi,
Cilt 18, Gelişim Yayınları A.Ş.,
1986, s.11080.
- EYİCE, Semavi . Bizans Devrinde Boğaziçi, İstanbul,
İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayını
No:2236, 1976.
- GÖKDAĞ, Remzi . "Şile'yi SİT Kararı Kurtaracak" ,
Cumhuriyet, 23 Aralık 1990, s.5,
sütun 1-5.
- GÜLERSOY, Çelik . Boğaziçi Sorunlar, Çözümler,
İstanbul, İstanbul Kitaplığı Ltd.
Yayını, 1982.
- . İstanbul Şehri Rehberi, İstanbul,
İstanbul Matbaacılık ve Neşriyat
Türk A.Ş., 1934, s.186.
- MELIKOFF-SAYAR ,Irene . Bibliothèque Byzantine, Paris,
Presses Universitaires de France,
1954, s.41,90-91.
- . İstanbul İl Yıllığı 1973,

İstanbul, 1973.

KAYRA, Cahit

- . İstanbul Mekanlar ve Zamanlar,
Ak Yayınları Kültür ve Sanat Kitapları,
No:52, Haziran 1990.

QUINET, Vital

- . La Turquie d'Asie, Cilt 4, Paris ,
1894, s.702-705.

" Şile "

- . Yeni Türk Ansiklopedisi, İstanbul,
Anadolu Yayıncılık A.Ş.,
1982, s.3773 -3889.

" Şile "

- . Yurt Ansiklopedisi, Cilt 5-6,
İstanbul, Anadolu Yayıncılık A.Ş.,
1982, s.3773-3889.

- . Şile Kaymakamlık Notları,
İstanbul, 1981.

- . Şile Halk Eğitim Notları, İstanbul.

" Şile "

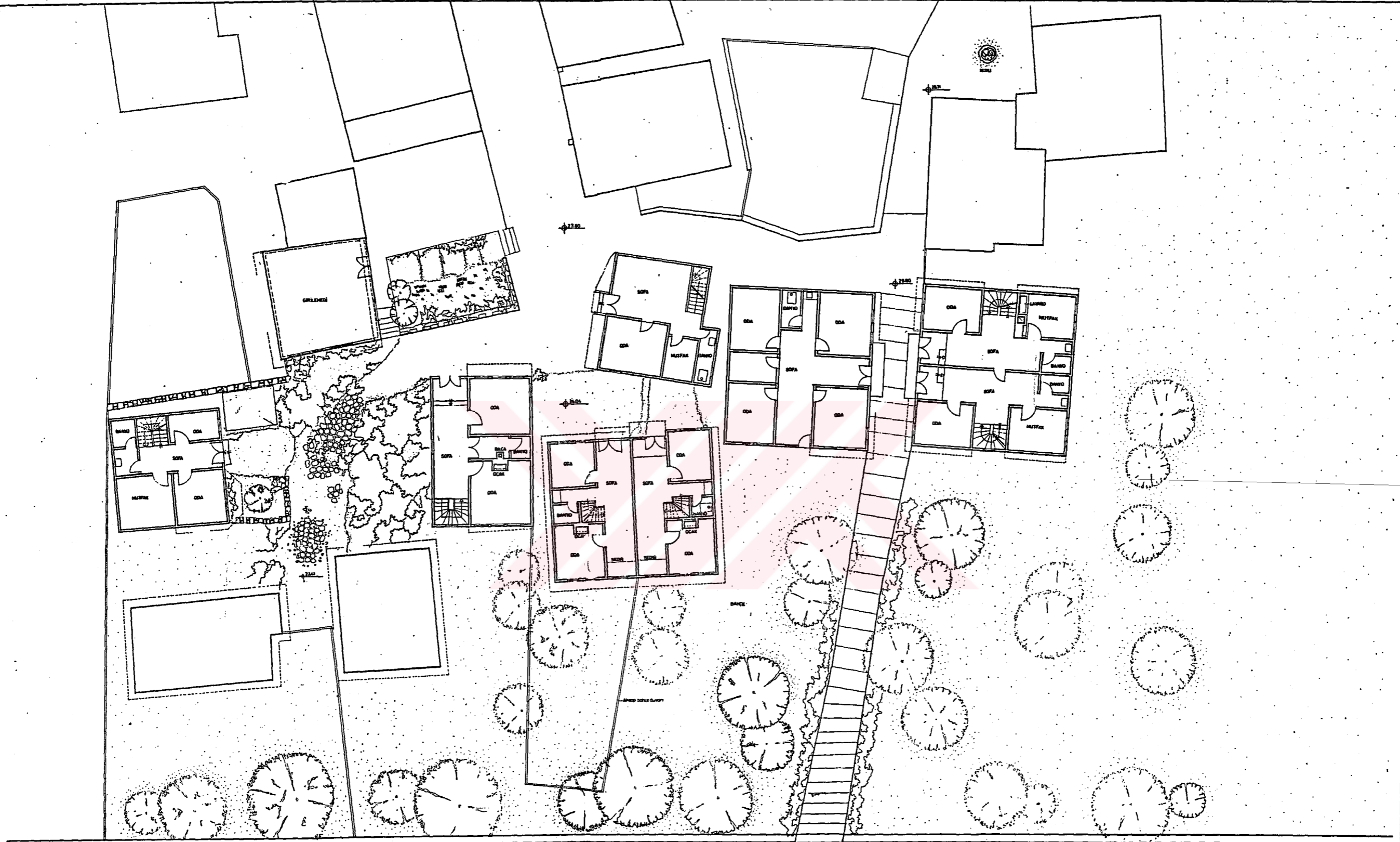
- . Türk Ansiklopedisi, Cilt XXX,
Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı,
1981, s.226.

UYKUCU, Ekrem

- . İlçeleriyle Birlikte İstanbul, İstanbul,
Kahraman Yayınları Kültür Serisi 1,
1979, s.319-330.

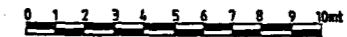
Ö Z G E Ç M İ Ş

1966 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da yaptı.1983 yılında İstanbul Erenköy Kız Lisesini bitirdikten sonra aynı yıl Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümüne başladı.1987 yılında öğrenimini tamamladı.İki yıl Restorasyon ve Yapı tasarımı konularında çalıştı.1989 yılında Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Rölöve-Restorasyon Bölümüne girdi.Halen Rölöve-Restorasyon Bölümünde lisans üstü yapmaktadır.

ZEMİN KAT PLANI_MEVcut DURUM Ö: 1/100

ŞİLE AĞVA YOLU

1-SİLÜETİ-MEV CUT DURUM Ö:1/100

2-SİLÜETİ-MEV CUT DURUM Ö:1/100

- ŞİFİTİ NO 21
ADA NO 21
PARSEL NO 21
KAPİ NO 21
- 1. Her ne kadar dağınık olsa da, her bina ayrı ayrı değerlendirilmeli ve korunması için önlemler alınmalıdır.
- 2. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 3. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 4. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 5. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 6. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 7. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 8. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 9. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 10. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.

3-SİLÜETİ-MEV CUT DURUM Ö:1/100

- ŞİFİTİ NO 22
ADA NO 22
PARSEL NO 22
KAPİ NO 22
- 1. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 2. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 3. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 4. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 5. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 6. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 7. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 8. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 9. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.
- 10. Çeşitli mimari üsluplar ve malzemeler kullanılarak, binaların bir bütünlük içinde görünmesi sağlanmalıdır.

4-SİLÜETİ-MEV CUT DURUM Ö:1/100

5-SİLÜETİ-MEV CUT DURUM Ö:1/100

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 34
KAPİ NO -
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 9
KAPİ NO -
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 28
KAPİ NO -
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

6 SİLÜETİ_MEV CUT DURUM_Ö: 1/100

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 35
KAPİ NO -
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 4
KAPİ NO 17
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 13
KAPİ NO 19
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 38
KAPİ NO 13
1-Çatıya çimlenmiş bir diğer yapıdır.
2-Çatıya çimlenmiş ikinci yapıdır.
3-Çatıya çimlenmiş üçüncü yapıdır.
4-Çatıya çimlenmiş dördüncü yapıdır.
5-Çatıya çimlenmiş beşinci yapıdır.
6-Çatıya çimlenmiş altıncı yapıdır.
7-Çatıya çimlenmiş yedinci yapıdır.
8-Çatıya çimlenmiş sekizinci yapıdır.
9-Çatıya çimlenmiş dokuzuncu yapıdır.
10-Çatıya çimlenmiş onuncu yapıdır.

PAFTA NO 31
ADA NO 11
PARSEL NO 3
KAPİ NO 17

7. SİLÜETİ_MEV CUT DURUM_Ö: 1/100

